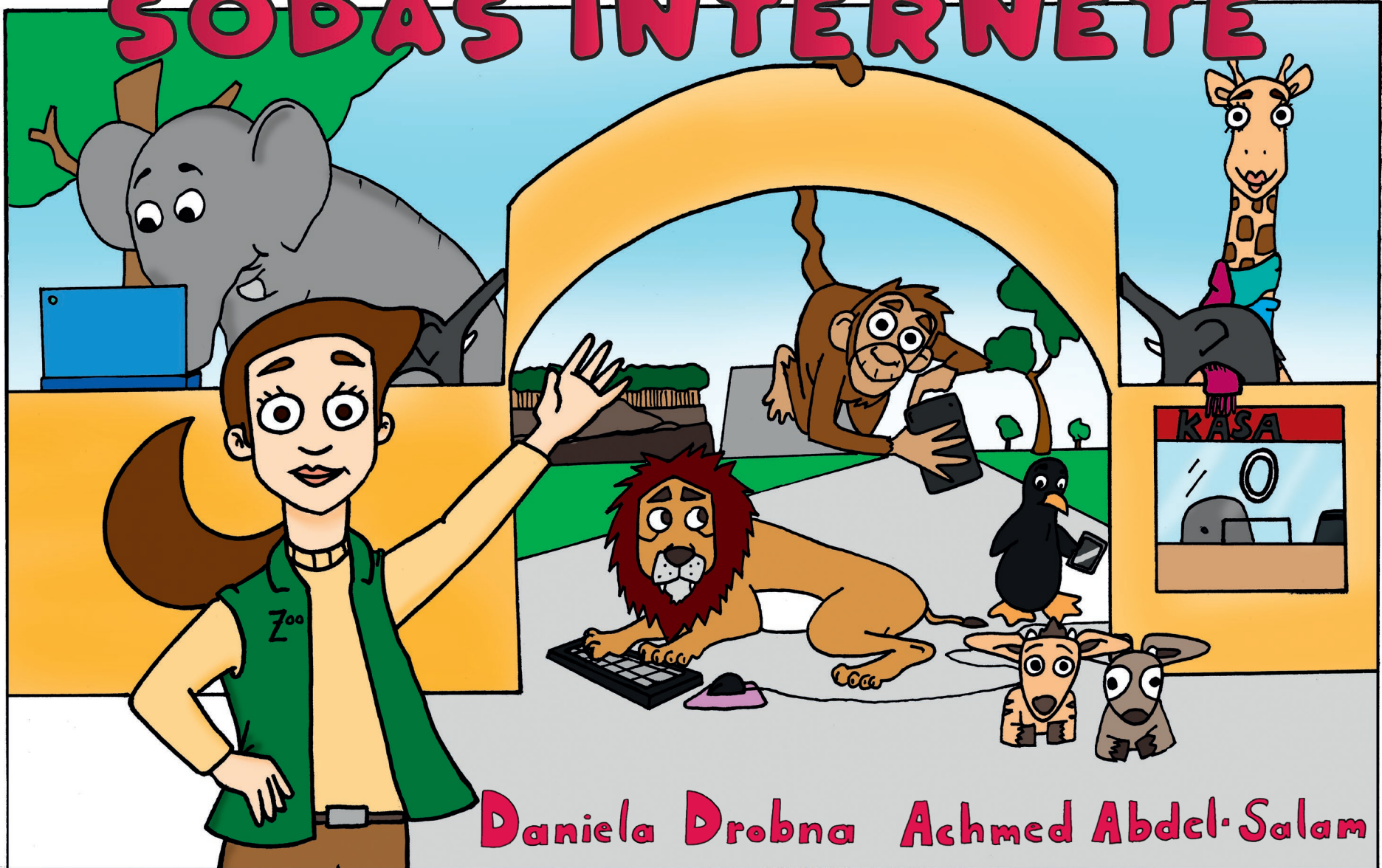

ZOOLOGIJS SODAS INTERNETE

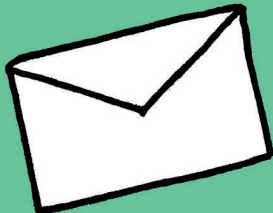
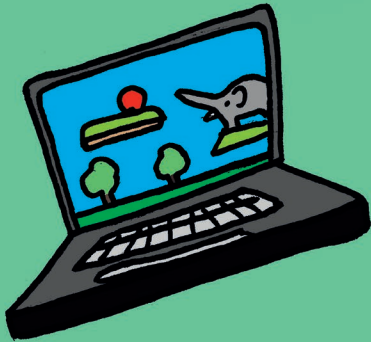

Daniela Drobna Achmed Abdel-Salam

SAUGESNIS
INTERNETAS

WWW.

BELAIDIS
INTERNETAS

ZOOLOGIJOS SODAS INTERNETE

Daniela Drobna

Achmed Abdel-Salam

Tai visiškai įprasta diena zoologijos sode internete.

Dideli ir maži lankytojai ateina į zoologijos sodą pasižiūrėti gyvūnų ir pasivaikščioti. Atvyksta ir direktorė Elza.

Direktorė Elza sveikinasi su zoologijos sodo lankytojais. Jų šiandien labai daug. Ypač ją džiugina jauniausi lankytojai.

Direktorė Elza labai didžiuojasi šiuo zoologijos sodu, nes jis išskirtinis. Zoologijos sodas internete – išties neįprasta!

Zoologijos sodo gyventojai laisvai
naudojasi internetu. Interneta, kompiuterį ir
mobilųjį telefoną čia turi visi gyvūnai.

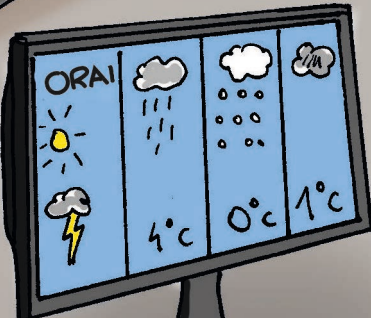
Kodėl gi zoologijos sodui reikia interneto?
Kodėl gyvūnams reikia interneto?

Yra daugybė priežasčių!

Internetas reikalingas
gyvūnams, kad galėtų bendrauti!

Liūtas gali paskambinti savo šeimai, kai tik jų pasiilgsta. Mama liūtė
taip pat jam gali priminti, kad jis kruopščiai išsivalytų dantis.

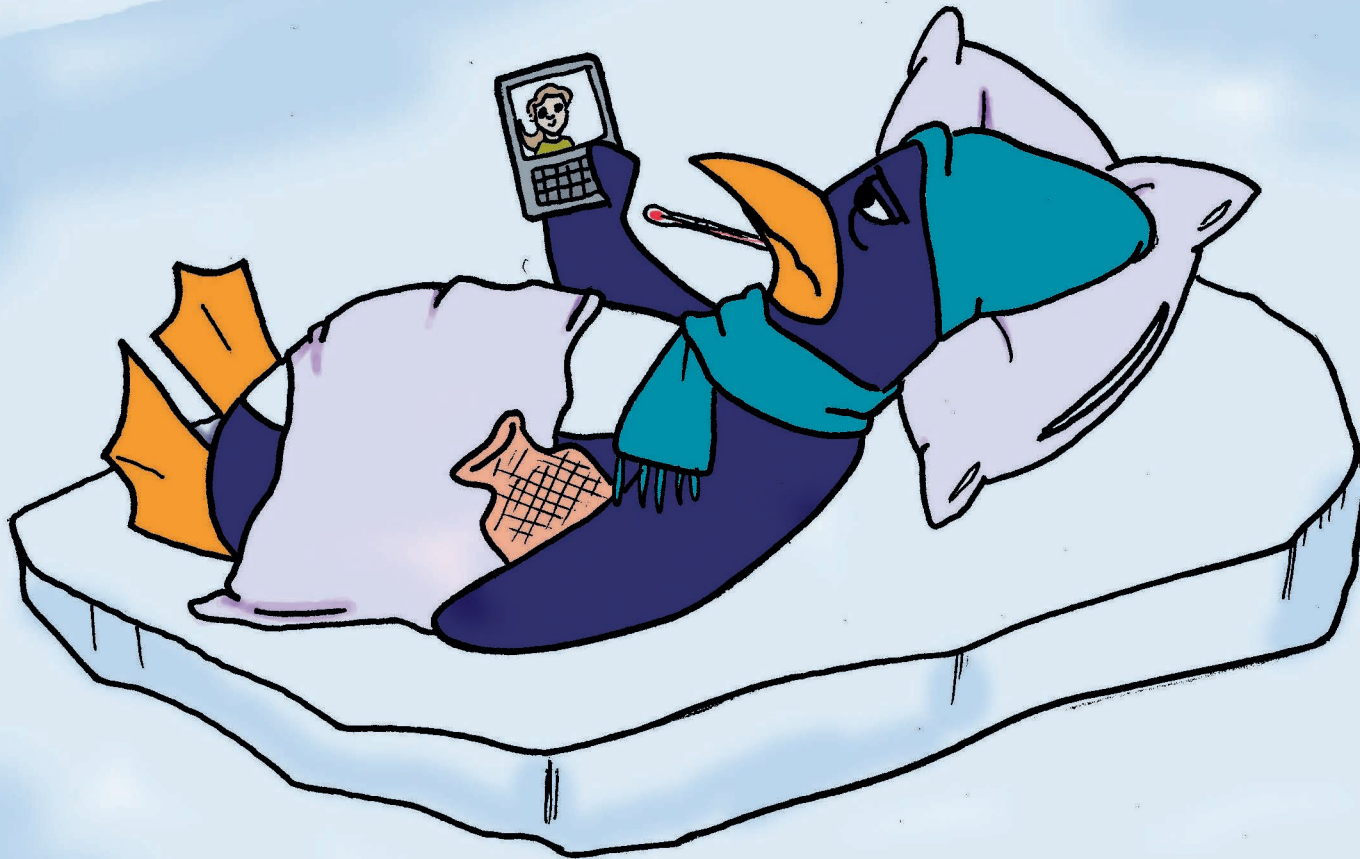
Internetas reikalingas gyvūnams, kad galėtų mokytis!

Rudasis lokys pasitikrina internete orų prognozes. Supratęs, kad žiema dar nesibaigė, gali toliau patogiai miegoti!

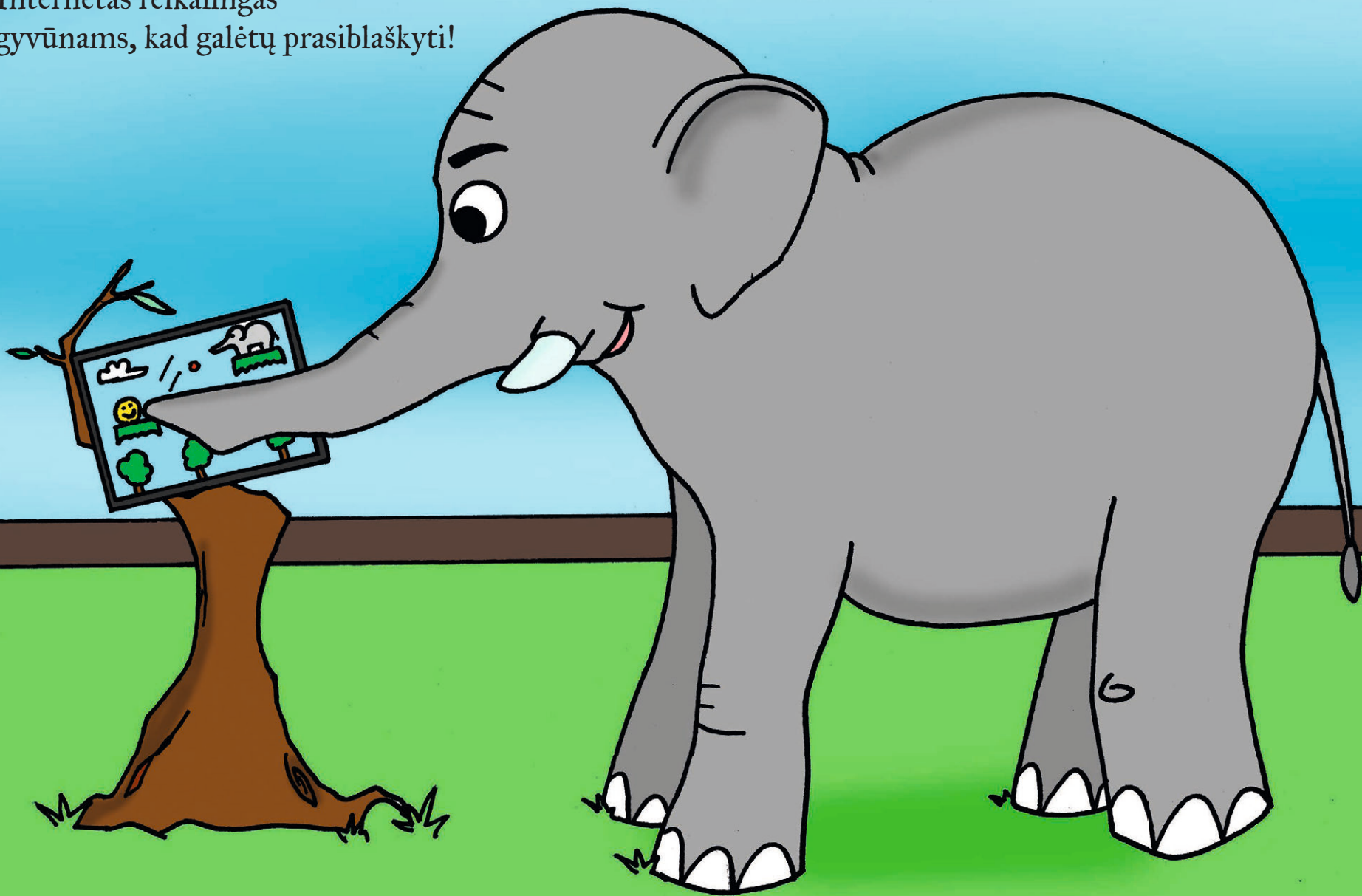

Internetas reikalingas
gyvūnams, kad galėtų išsikviesti pagalbą!

Pingviną kamuoja nemaloni sloga, todėl jis siunčia
el. laišką zoologijos sodo gydytojui.

Internetas reikalingas
gyvūnams, kad galėtų prasiblaškyti!

Kartais ir zoologijos sode gali būti nuobodu.
Tad dramblys džiaugiasi galėdamas žaisti savo mėgstamą žaidimą planšetėje.

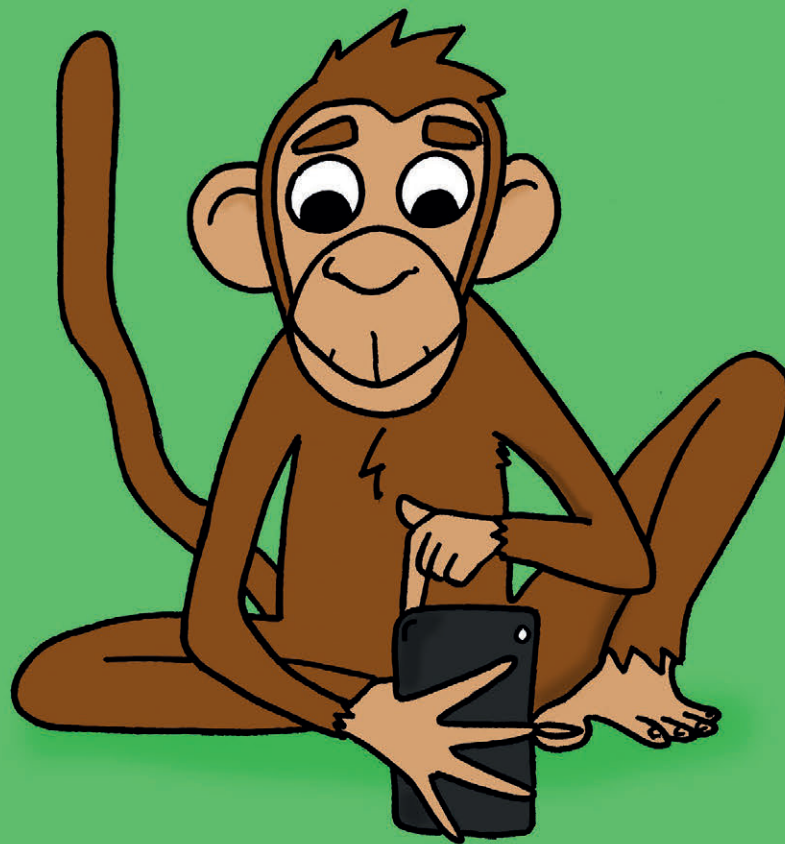
Direktorė Elza ruošiasi darbui.
Kaip ir kiekvieną dieną, šiandien ji lankys savo
gyvūnus. Ji pasideda portfeli ir persirengia
darbo drabužiais. Pasiruošusi! Pirmyn!

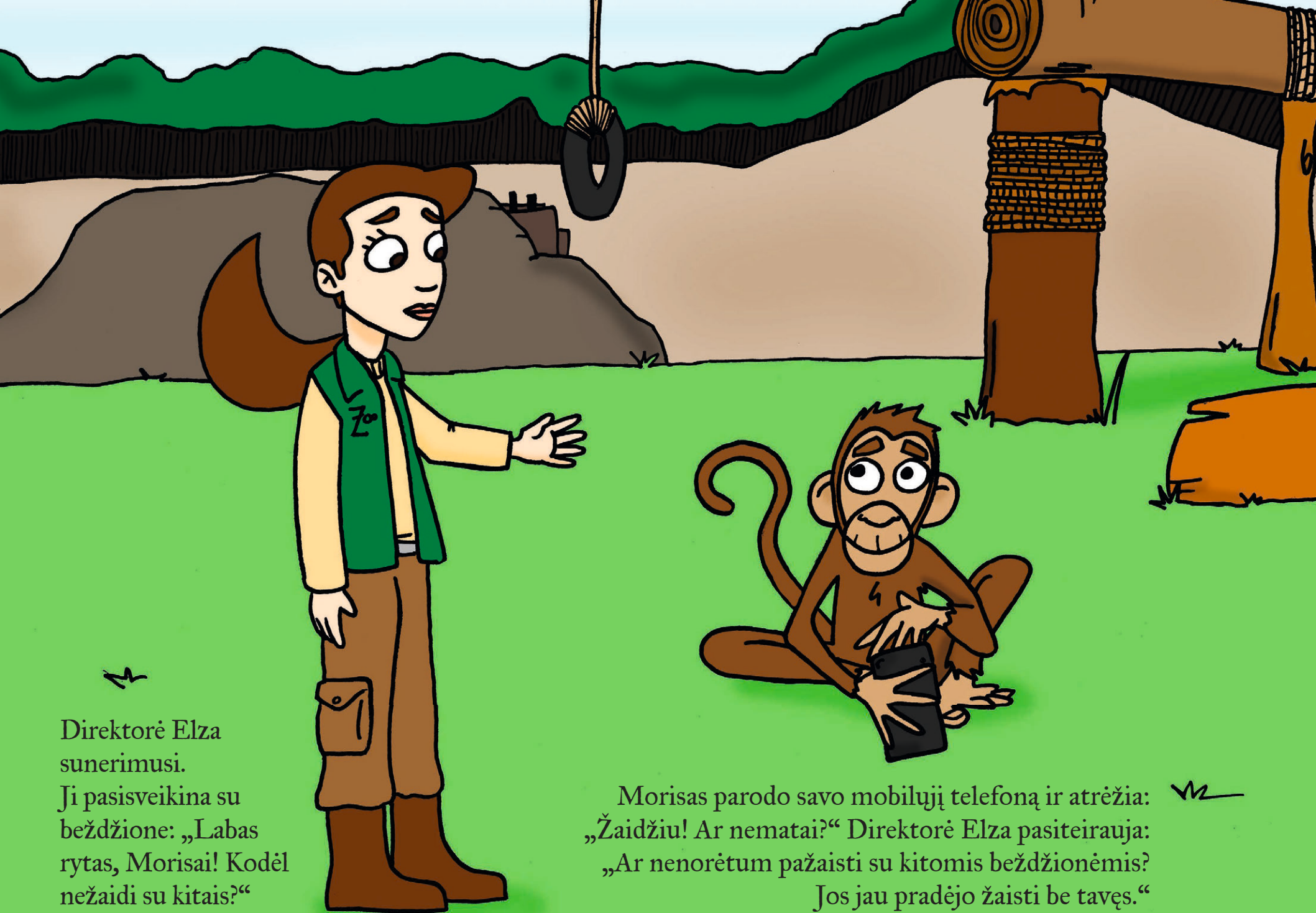

Beždžionių narve verda tikras laukinis gyvenimas!
Beždžionės žaidžia tarpusavyje ir šėlsta karstyklėse. Jos
šokinėja nuo vieno medžio ant kito ir mēto kamuolį.

Vis dėlto ne visos beždžionės dūksta. Beždžionė
Morisas sėdi vienas atokiai.

Jis susikaupęs žiūri į savo mobilųjį telefoną.
Niekai negali nuo jo atitraukti akių, atrodo,
kad viską aplinkui pamiršo!

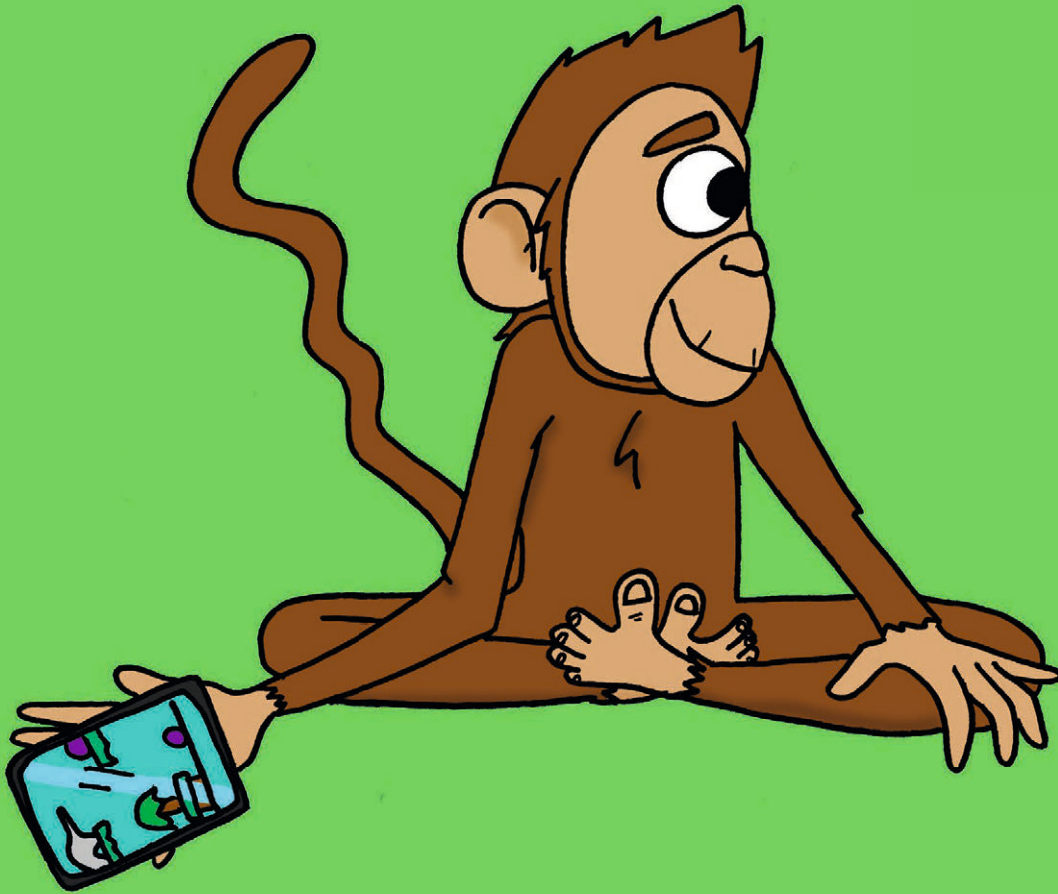

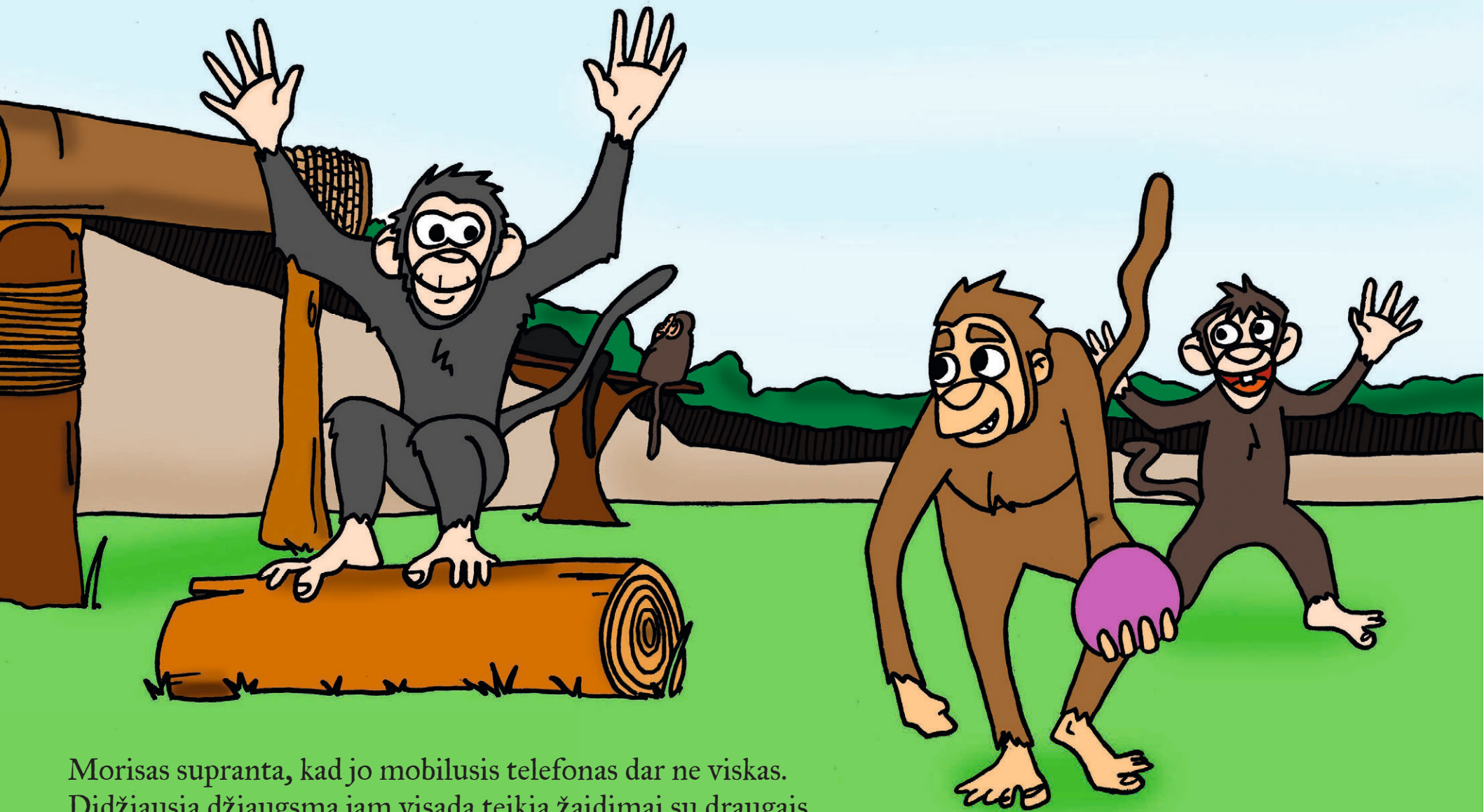
Direktorė Elza
sunerimusi.
Ji pasisveikina su
beždžione: „Labas
rytas, Morisai! Kodėl
nežaidi su kitais?“

Morisas parodo savo mobilųjį telefoną ir atrėžia:
„Žaidžiu! Ar nematai?“ Direktorė Elza pasiteirauja:
„Ar nenorėtum pažaisti su kitomis beždžionėmis?
Jos jau pradėjo žaisti be tavęs.“

Pažvelgęs Morisas pamato šėlstančius draugus –
jiems visiems labai smagu.

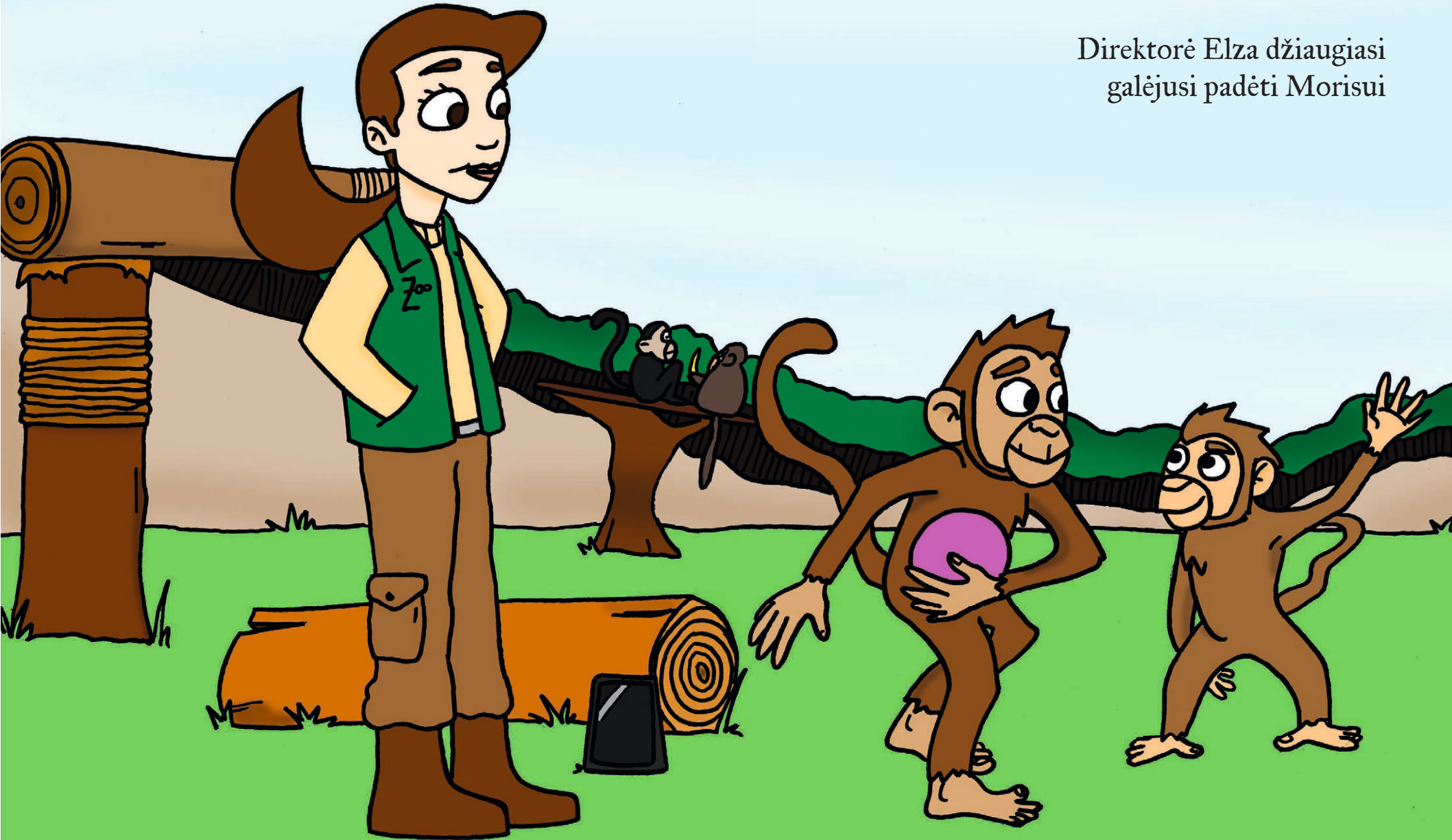
Įnikęs į žaidimą mobiliajame telefone
jis to net nepastebėjo!

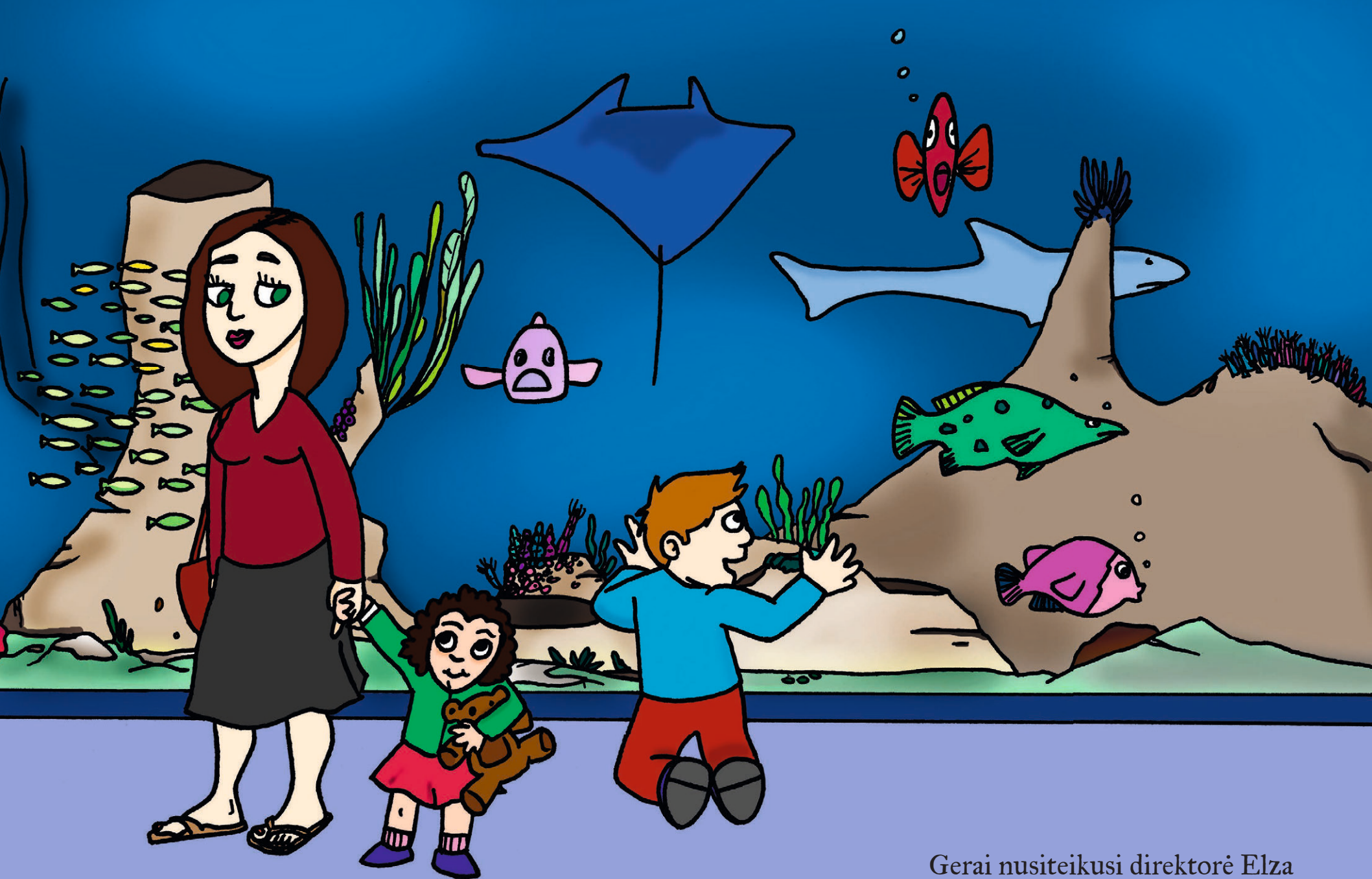

Morisas supranta, kad jo mobilusis telefonas dar ne viskas. Didžiausią džiaugsmą jam visada teikia žaidimai su draugais. „Ei, gaudykit kamuoli!“ – sušunka Morisas ir deda mobilią telefoną į šoną.

Direktorė Elza džiaugiasi
galėjusi padėti Morisui

Gerai nusiteikusi direktorė Elza
patraukia tolyn. Šiandien daug
lankytojų jos zoologijos sode!

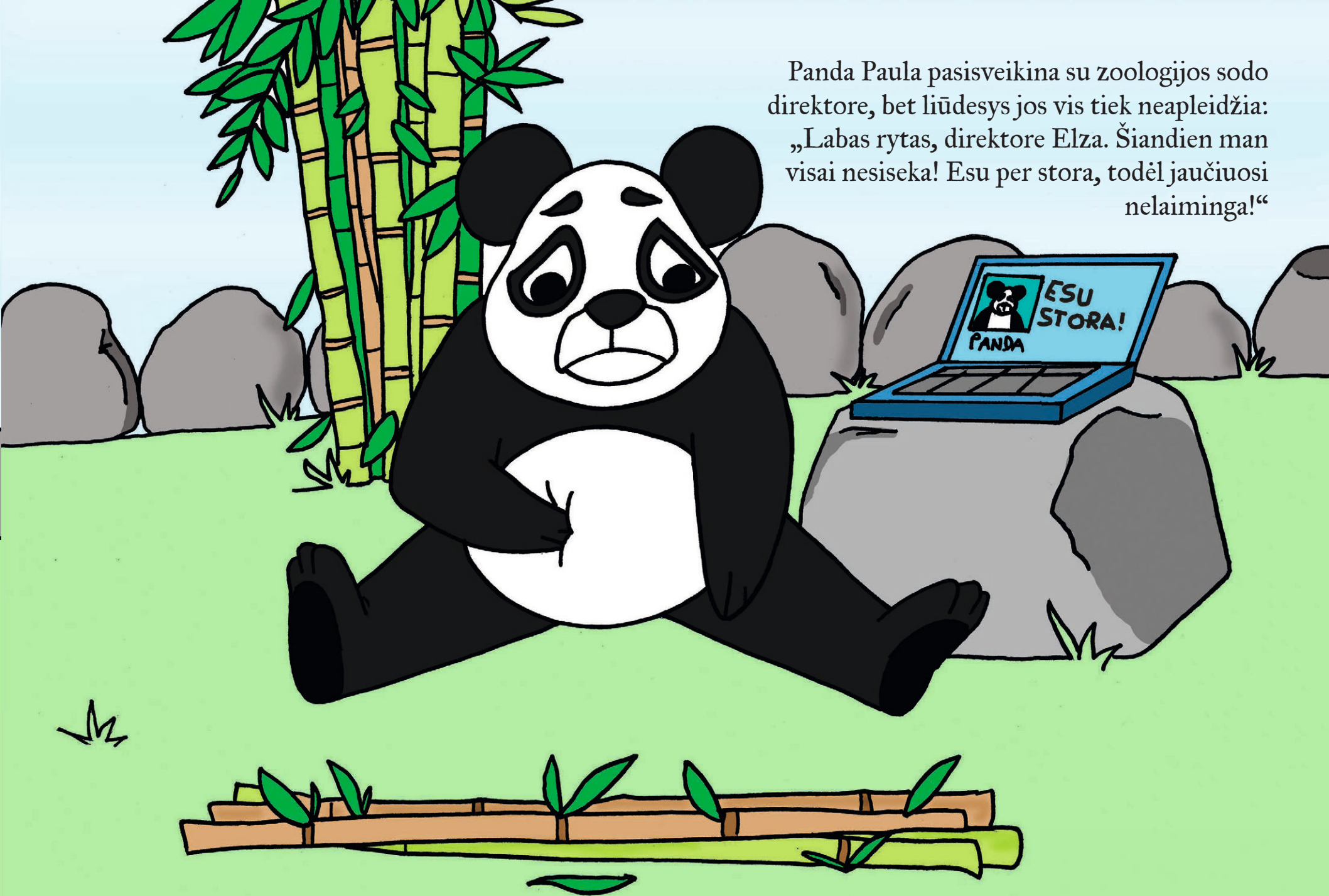

Akvariume direktorė Elza pasisveikina su svečiais. Vienas bebrukas mojuoja spalvotoms žuvytėms. Direktorė Elza šypsosi, nes zoologijos sode internete visada kas nors vyksta!

Direktorė Elza nusprendžia aplankyti panda – jos pusėje įtartina ramu. Panda Paula atrodo nelaiminga ir liūdna. Jos nedžiugina net mėgstamiausias skanėstas – bambukai. Kas gi jai galėtų būti? Direktorė Elza šūkteli: „Labas, panda Paula! Kodėl tu šiandien tokia liūdna?“

Panda Paula pasisveikina su zoologijos sodo direktore, bet liūdesys jos vis tiek neapleidžia: „Labas rytas, direktore Elza. Šiandien man visai nesiseka! Esu per stora, todėl jaučiuosi nelaiminga!“

Direktorė Elza sunerimsta:
„Mieļoji Paula, tai netiesa!
Kaip tau ĩ galvą šovė tokia mintis?“

Panda Paula atsuka direktorei
Elzai savo nešiojamojo
kompiuterio ekraną. Ekranе
parašyta, kad panda storulė. Iš
kaimyninio aptvaro pasigirsta
garsus piktadariškas juokas.

Hienos, kurios gyvena greta, rašinėja apie
Paulą visokiausius nemalonus dalykus.
Visi kiti gyvūnai gali tai perskaityti internete.
Todėl Paula liūdi.

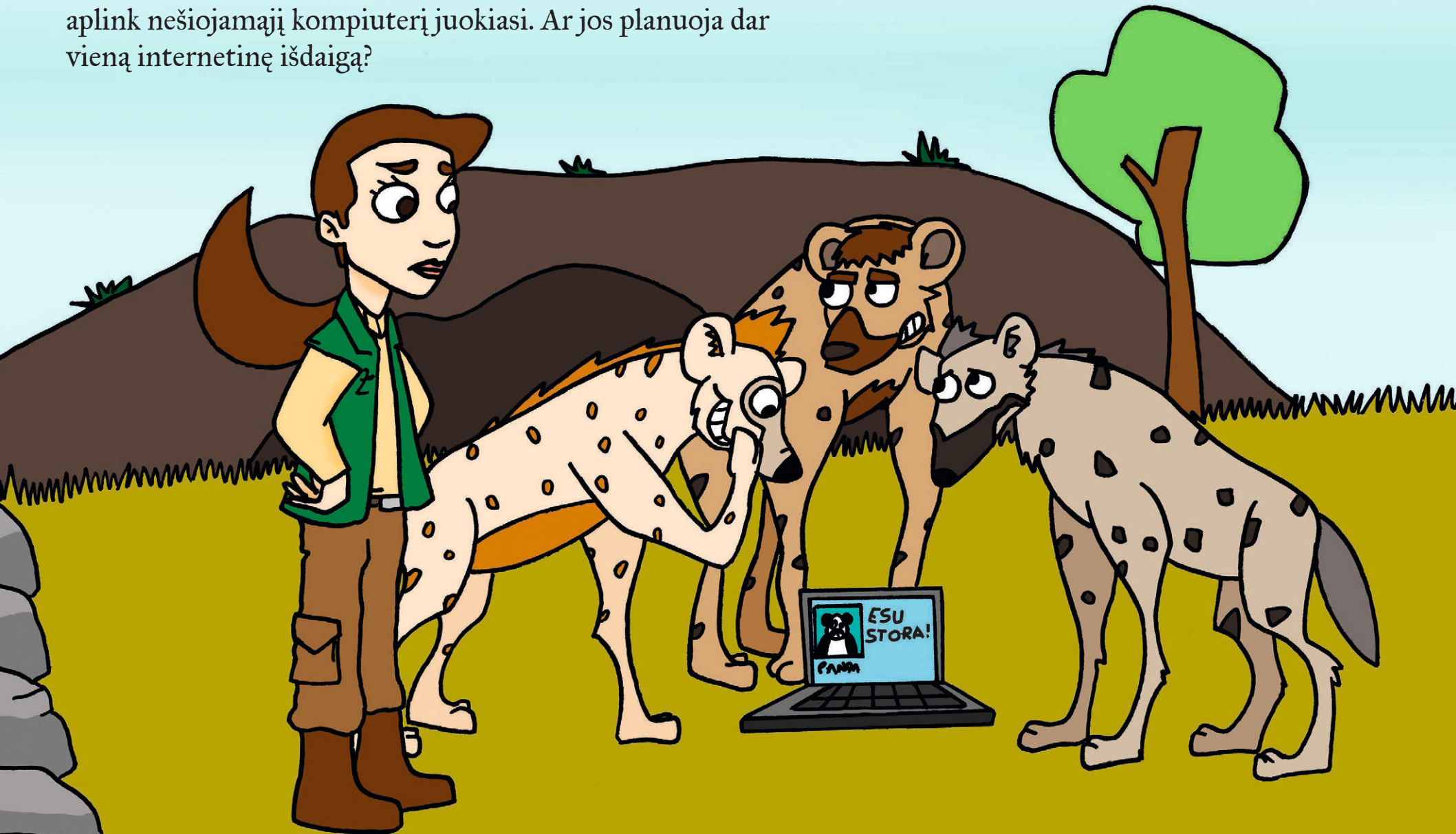

Direktorė Elza guodžia panda: „Mieloji Paula, tau nėra ko nerimauti, tai tik niekinga išdaiga! Nereikia tikėti tokiems dalykams internete, nes tai netiesa! Dabar pat nueisiu pas hienas pasikalbėti.“

Pandai Paulai palengvėja. Ji čiumpa šūsnį bambukų
norėdama pagaliau numalšinti alkį. Rimtai
nusiteikusi direktorė Elza patraukia prie hienų
aptvaro. Oi, tos hienos! Nuolat krečia šunybes!

Kai direktorė Elza pasirodo pas hienas, jos visos susibūrusios aplink nešiojamąjį kompiuterį juokiasi. Ar jos planuoja dar vieną internetinę išdaigą?

Hienos žino, kodėl direktorė čia. Elza pasisveikina: „Laba diena, hienos! Esu čia, nes norėčiau jūsų paklausti, kodėl rašinėjate visokius niekingus dalykus apie panda?“ Hienos jaučiasi pričiuptos.

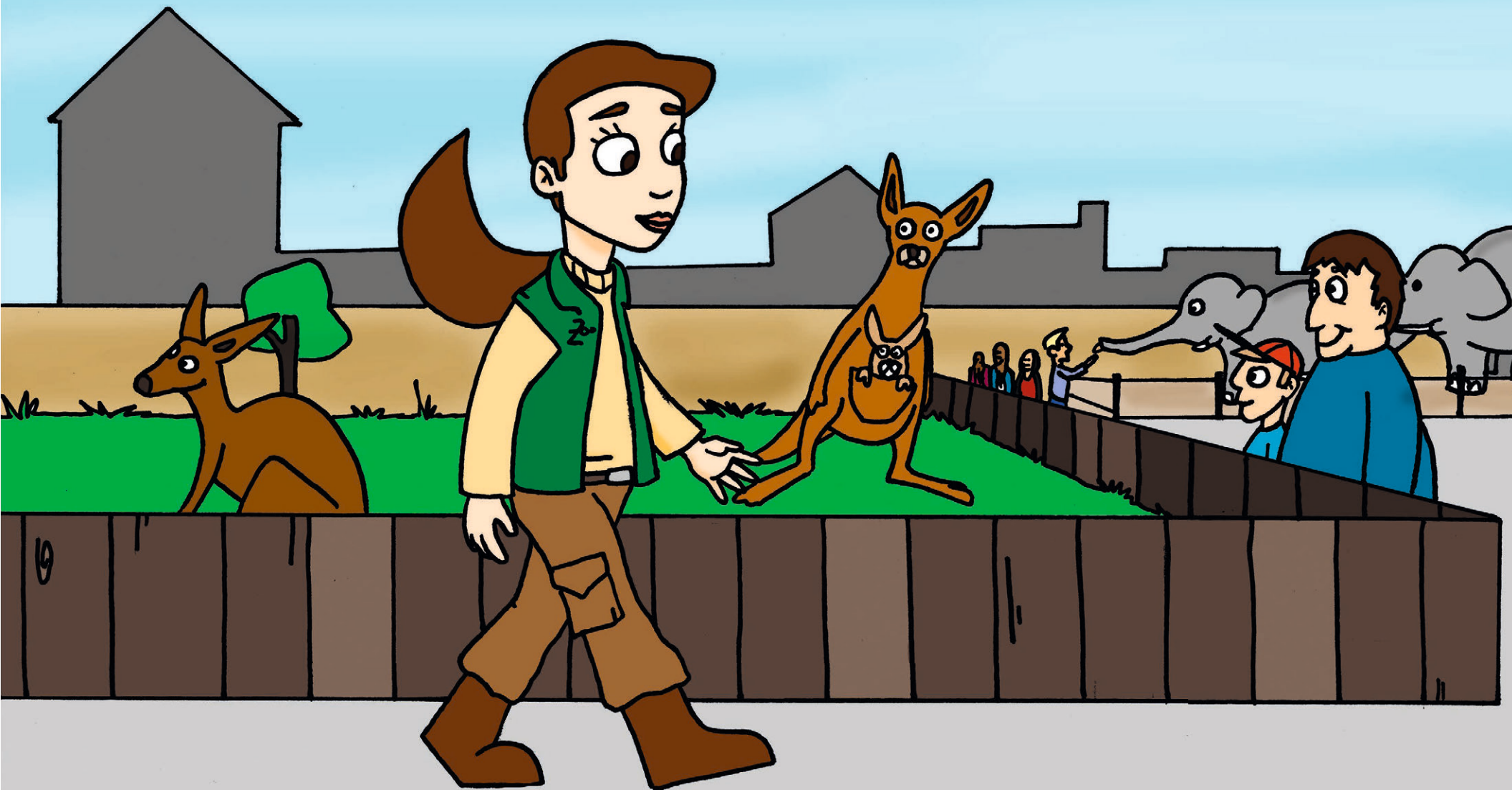
Direktorė Elza joms paaiškina, kad nederą apie kitus internete rašinėti išeidžiančių ir klaidingų dalykų:
„Panda Paula labai nuliūdo, nes patikėjo, kad ji iš tikrųjų stora. Be to, tai gali perskaityti ir kiti gyvūnai.“

Viena hiena mėgina teisintis:
„Nemanėme, kad Paula tuo patikės. Mums buvo tiesiog smagu! Nepagalvojome, kad ir kiti gyvūnai gali tai perskaityti.“

Susigėdusios hienos nudelbė akis.
Jos suprato savo klaidą, joms labai
nesmagu dėl to, ką padarė!

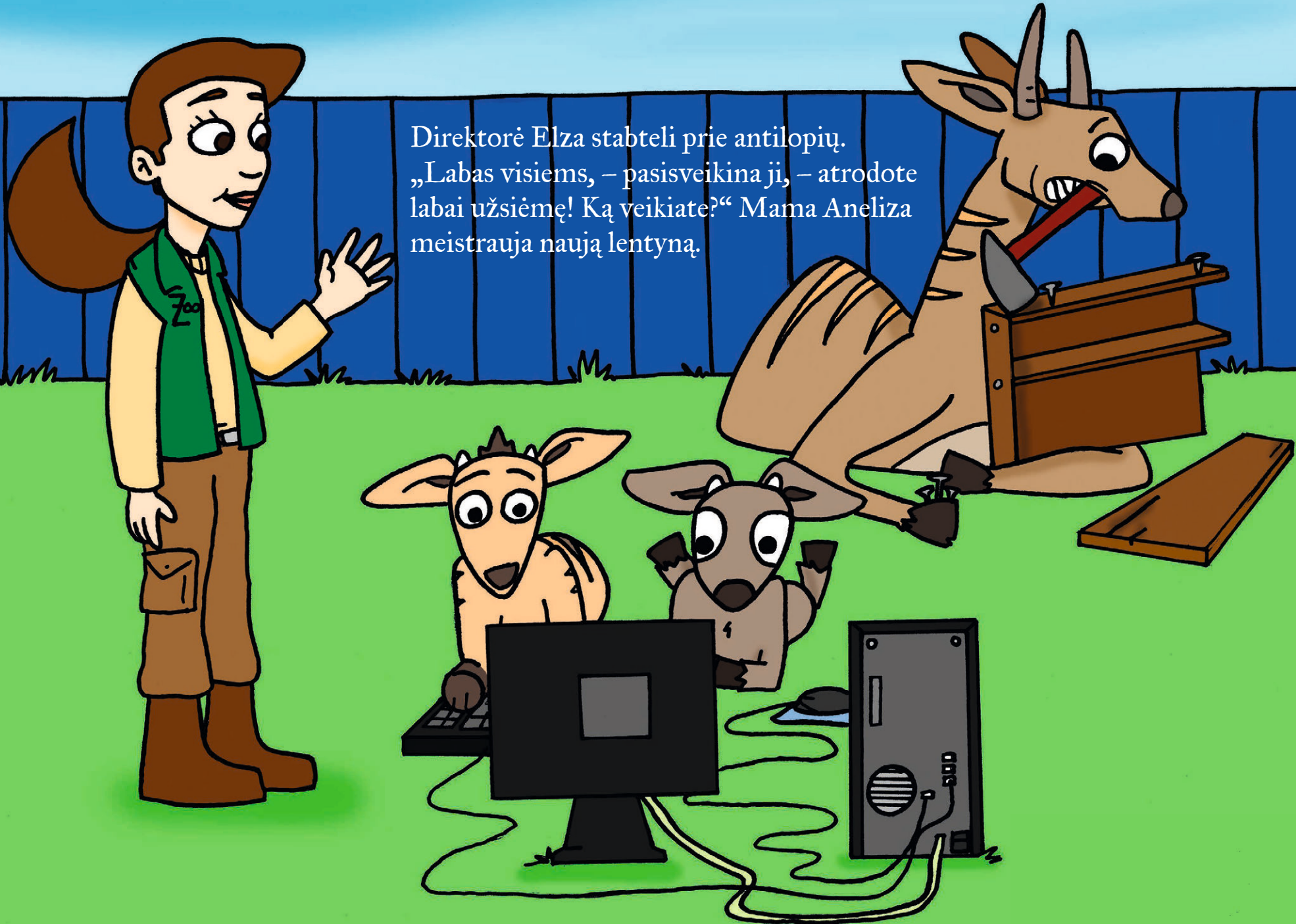

Hienos suprato, kad pandai jų išdaiga nebuvo linksma, taigi ištrynė savo niekingus komentarus internete.
Be to, pažadėjo, kad daugiau niekada taip nesiels.

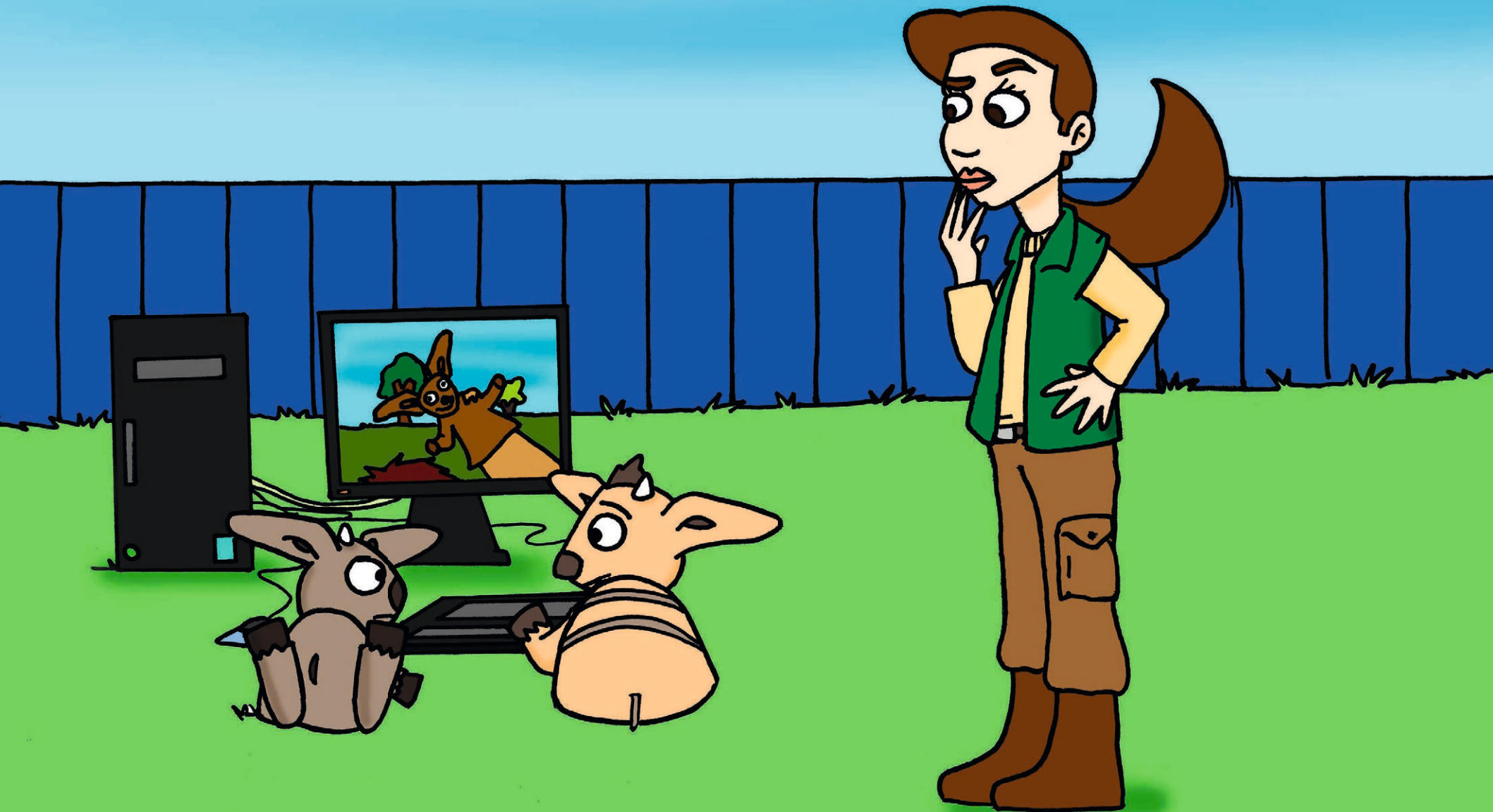
Direktorė Elza džiaugiasi galėjusi padėti pandai Paulai ir hienoms. Patenkinta ji patraukia toliau per zoologijos sodą. Kengūrų aptvare šiandien ramu.

Direktorė Elza stabeti prie antilopių.
„Labas visiems, – pasisveikina ji, – atrodo
labai užsiėmę! Ką veikiate?“ Mama Aneliza
meistrauja naują lentyną.

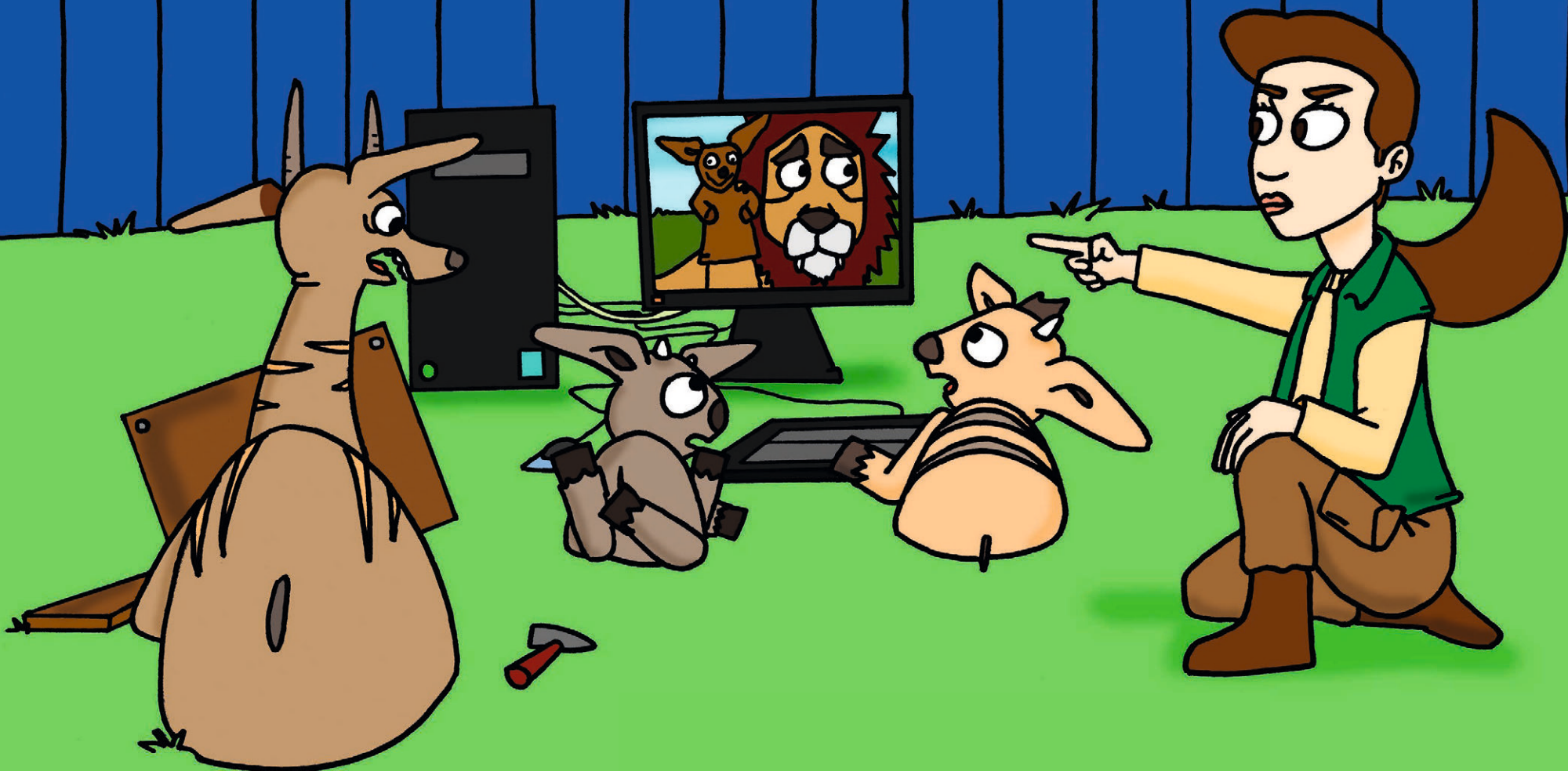

Antilopės mažyliai Laura ir Lukas šnekučiuojasi kompiuteryje. Ir su kuo gi jie bendrauja?
„Su antilope iš mūsų zoologijos sodo“, – paaiškina Laura.

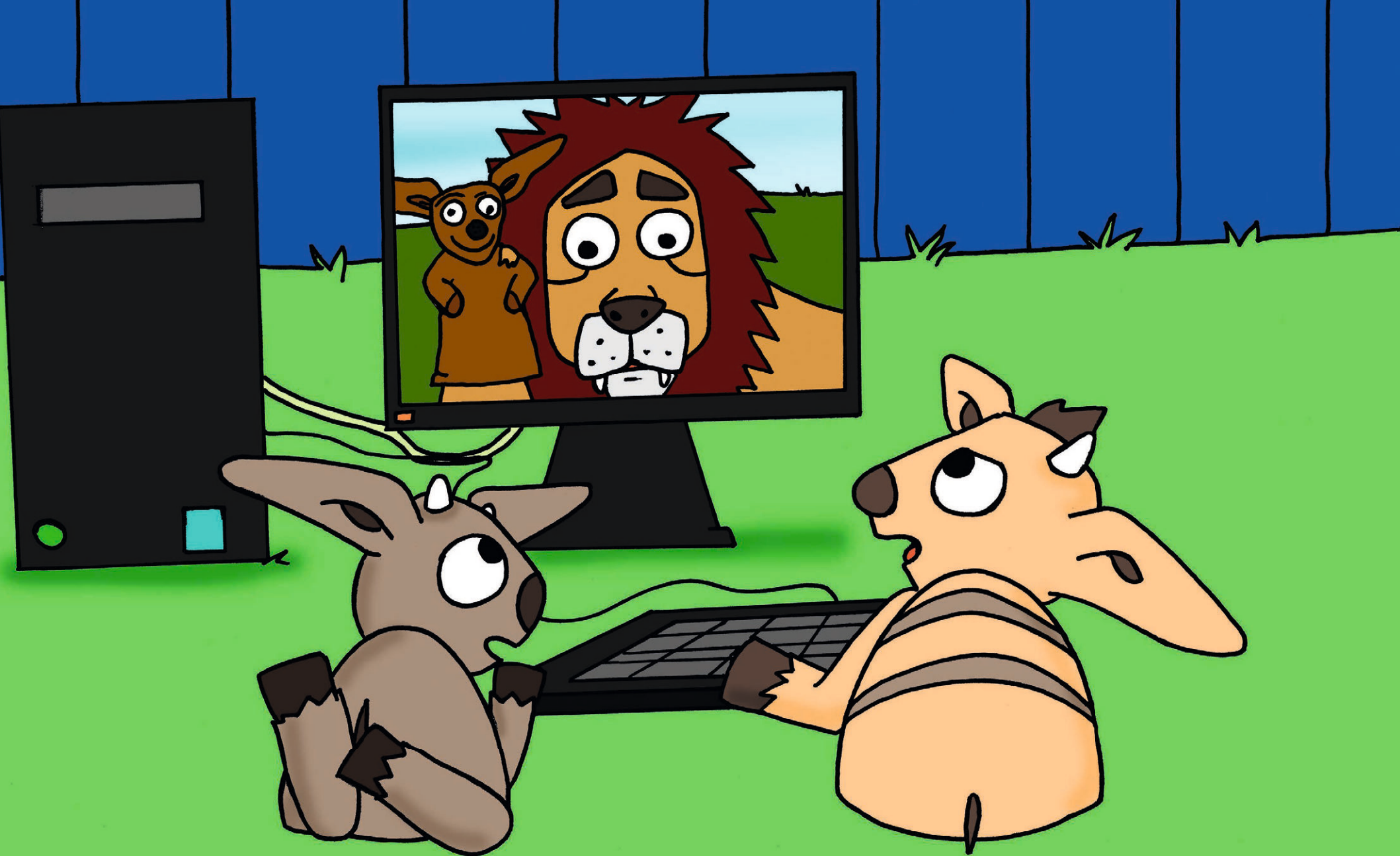

Ekране tikrai matyti antilopė. Direktorė Elza
nustebusi, nes zoologijos sode daugiau antilopių nėra.
Tai su kuo gi internetu kalbasi Laura ir Lukas?

Staiga ji supranta, kas čia vyksta. Visai ne antilopė internetu šnekučiuojasi su Laura ir Luku, tai kažkas kitas! Liūtas Luisas apsimetė antilope.

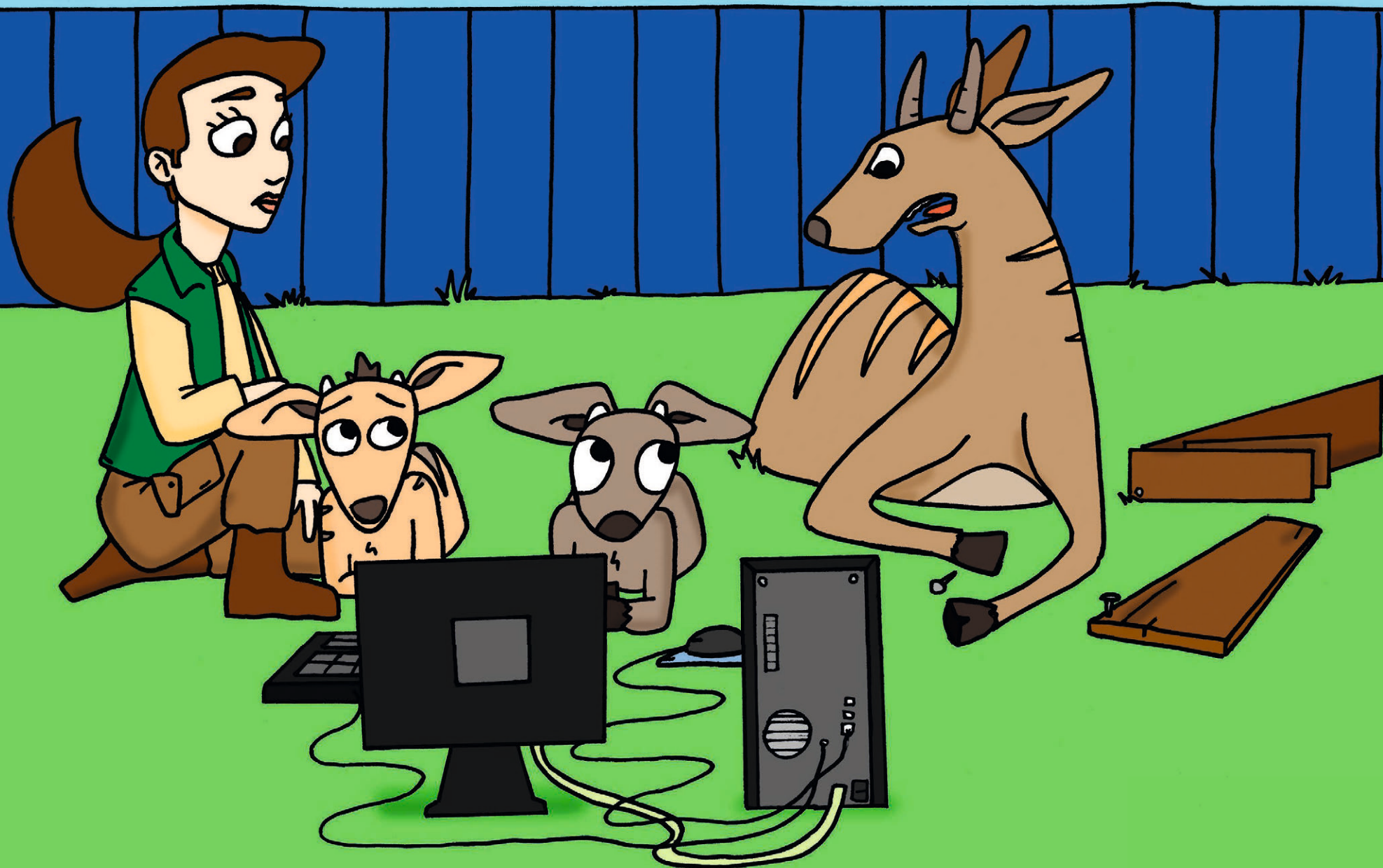

Dabar ir Laura su Luku pamato klastą. Liūtas Luisas turi antilopės pirštinę ir apgaulinėja vaikus.

Kadangi jo nevykusi klasta išaiškinta, liūtas ir pats pasirodo ekrane. Dabar jis jaučiasi nejaukiai ir susigėdęs prieš direktorę Elzą ir antilopes.

Antilopē Aneliza pakraupusi iš siaubo ir kartu tokia įtūžusi, kad beveik rūksta dūmai iš ausų:
„Kodėl apsimetei antilope? Ar norėjai Laurą ir Luką prisivilioti ir suėsti?“

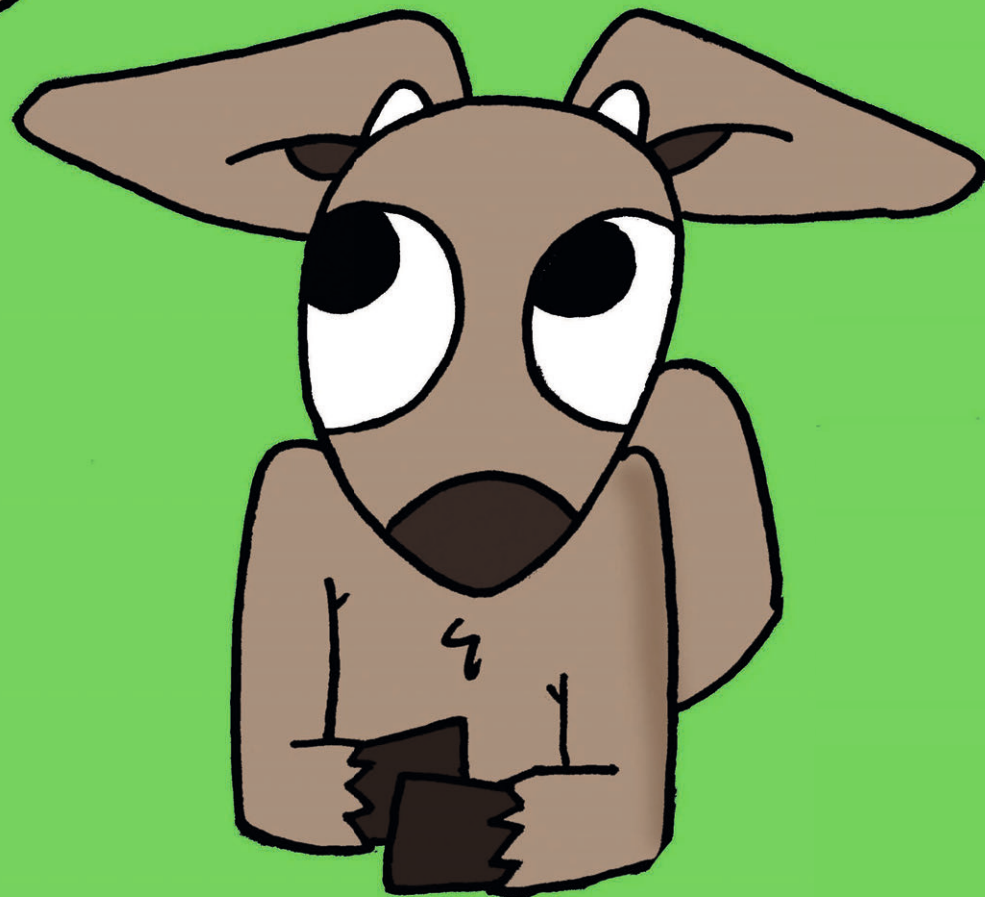
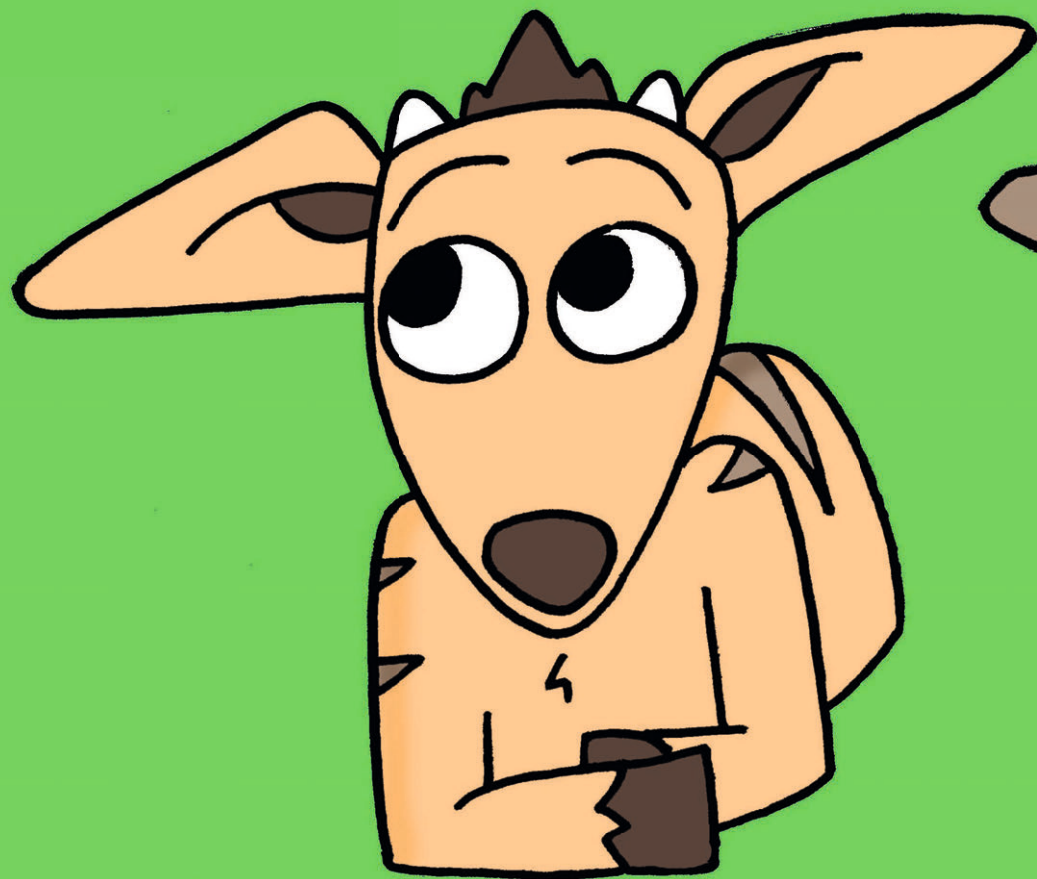
Liūtas Luisas susigūžia ir atsitraukia. Jis norėtų išvengti atsakymo, bet antilopė Aneliza nenusileidžia. Pagaliau susigėdęs jis prisipažįsta: „Taip, mane užvaldė medžioklės instinktas.“ Antilopė Aneliza pakraupusi, tačiau liūtas Luisas atsiprašo, jai dar nespėjus nieko atsakyti: „Elgiausi neteisingai apsimesdamas antilope. Man labai gaila!“ Antilopė Aneliza pritariamai linkteli, nes liūtas prisipažino klydęs. Tačiau ji savo vaikus griežtai įspėja: „Vis dėlto turite būti budrūs. Net ir internete!“

Direktorė Elza kreipiasi į Laurą ir Luką: „Internetė gyvūnai kartais gali apsimesti kitais gyvūnais. Todėl turite išlikti budrūs!“ Zoologijos sodo direktorė duoda patarimų antilopės vaikams, kad šie ateityje nepatektų į liūto pinkles.

„Jeigu jus kas nors labai giria arba vilioja net dovanomis, privalote būti ypač atsargūs. Tai gali būti ženklas, kad kas nors jus nori pergudrauti.“ Laura ir Lukas linksi.

„Ir dar kai kas, – priduria direktorė Elza. – Jei jūsų kas nors klausia, ar namie esate vieni, privalote būti budrūs! Taip pat saugokitės, kai kas nors smalsaudamas teiraujasi jūsų namų adreso arba telefono numerio. Sulaukus tokių klausimų geriausia pokalbį nutraukti ir nedelsiant apie tai papasakoti mamai antilopei.“

Me

Mažosios antilopės atidžiai klausosi. Pažada, kad ateityje internete elgsis atsargiau. Liūtas taip pat pažada pasitaisyti. Direktorė Elza patenkinta, kad galėjo padėti tiek antilopėms, tiek liūtui.

Me

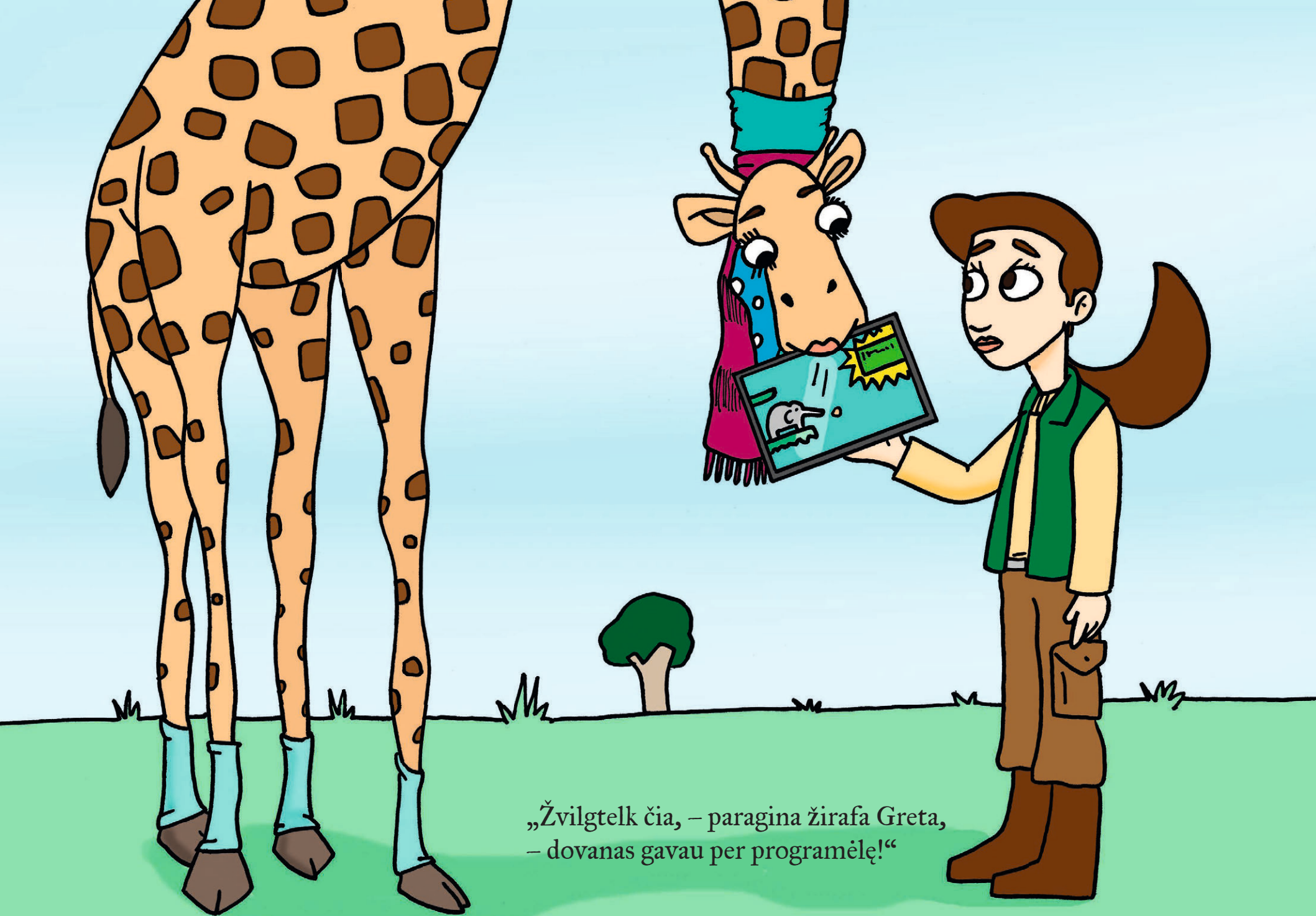
Direktorė Elza žvilgteli į žirafų aptvarą. Žirafa Greta stovi prie tvoros, ji atrodo labai linksma. Ir kas gi nutiko žirafų aptvare?

Kurjeris pristatė daugybę
pašto siutinių.

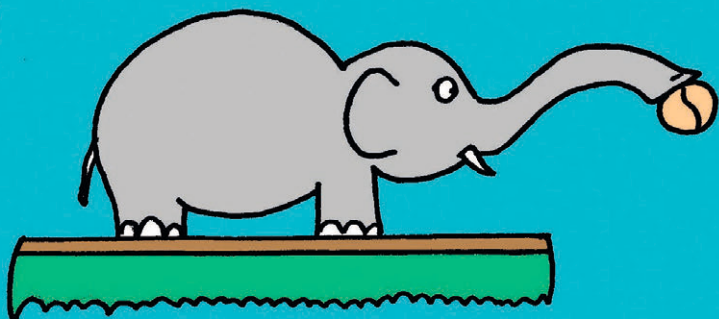
Direktorė Elza pamačiusi tokią gausybę siuntinių klausiamai pažvelgia aukštyn į žirafą Gretą: „Mieloji Greta, kas gi čia vyksta?“ Greta tarsteli: „Dovanos! Tai man skirtos dovanos!“ Direktorė Elza atrodo nustebusi. Žirafos Gretos gimtadienis tik kitą mėnesį, kaip ji gali jau dabar gauti dovanų?

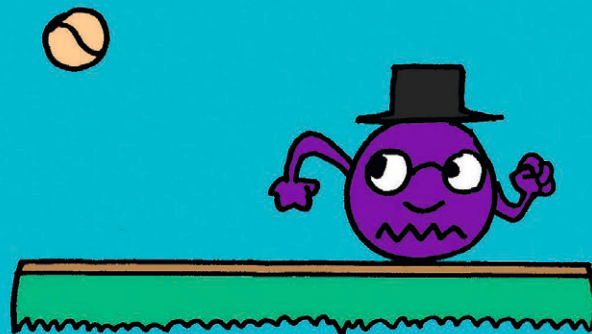

„Žvilgtelk čia, – paragina žirafa Greta,
– dovanas gavau per programėlę!“

PAŠIIMK SAVO
PLIUŠINĮ ŽAISLĄ!!!
PIRK DABAR!

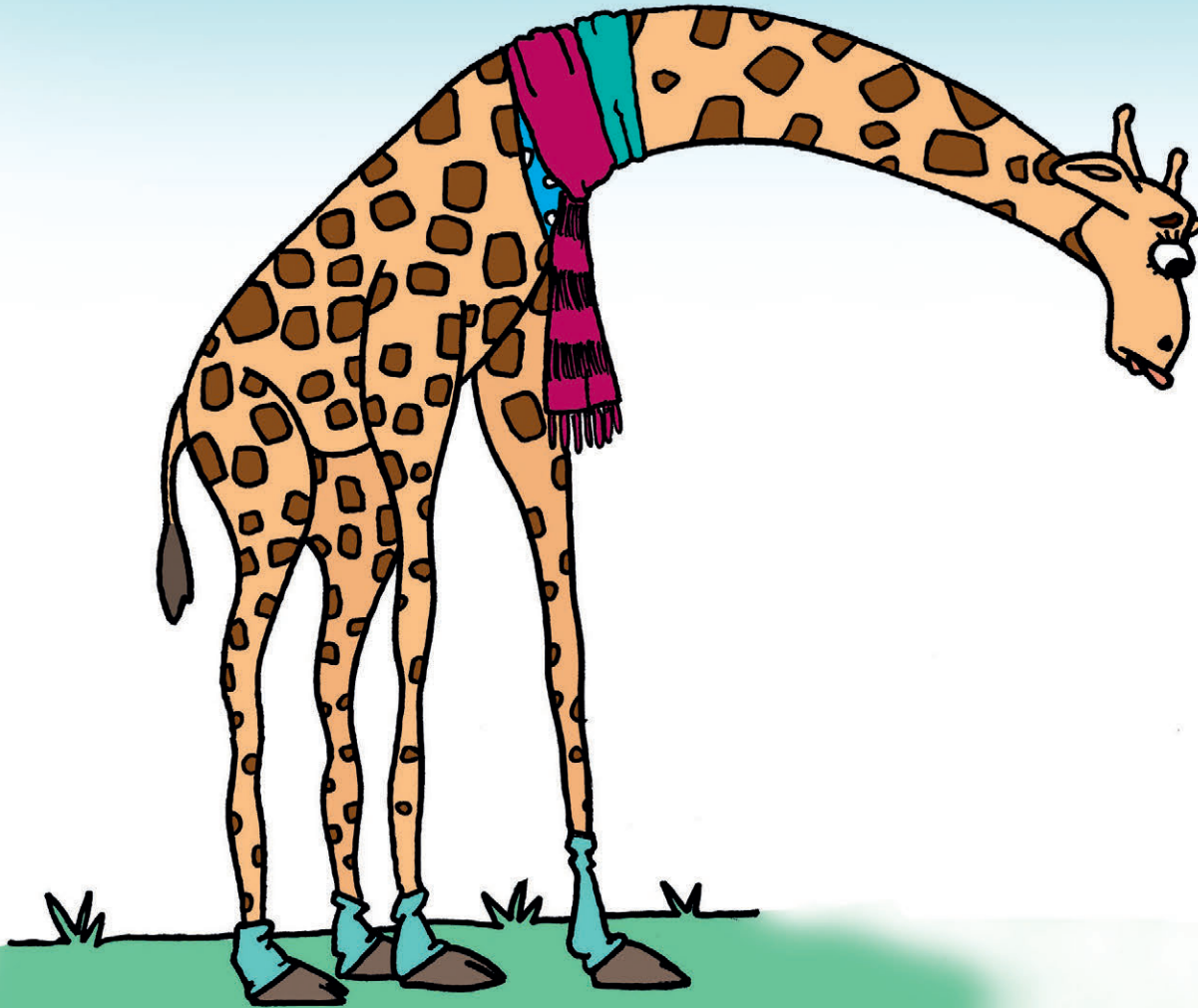

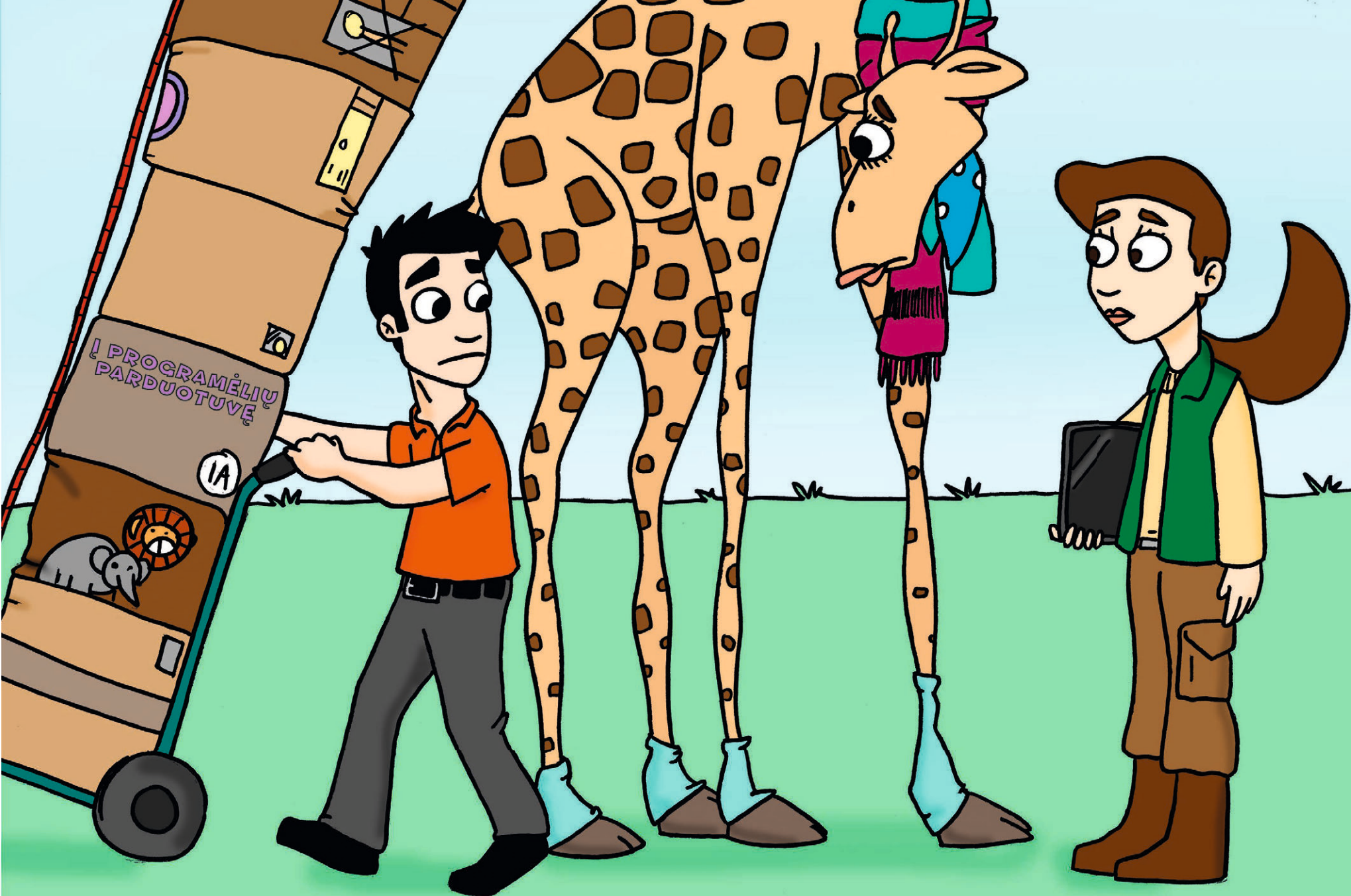
„Šioje planšetinio kompiuterio žaidimų programėlėje yra mygtukas „Pasiimk savo pliušinį žaislą“, tai aš jį ir paspaudžiau. Todėl dabar man siunčia daugybę dovanų“, – paaiškina Greta.

„O ne, mieloji Greta, – sudejuoja direktorė Elza, – tai visai ne dovanos! Šiuos pliušinius žaislus tu nusipirkai!“ Greta negali tuo patikėti. Nustebusi ji nudelbia akis žemyn. „Ne, ne, ne! Aš nieko nepirkau“, – patikina ji, tačiau jos žodžiai skamba neužtikrintai.

„Deja, nusipirkai, – paaiškina direktorė Elza, – kaip ir tikrame gyvenime, taip ir internete nebūna šiaip sau dovanų! Mygtukas, kuri tu paspaudei, buvo pirkimo mygtukas!“

Direktorė Elza išsiunčia kurjerį su jo siuntiniais atgal. Ji jam paaiškina, kad žirafa Greta suklydo. Ji nežinojo, kad pliušinius žaislus nusipirko.

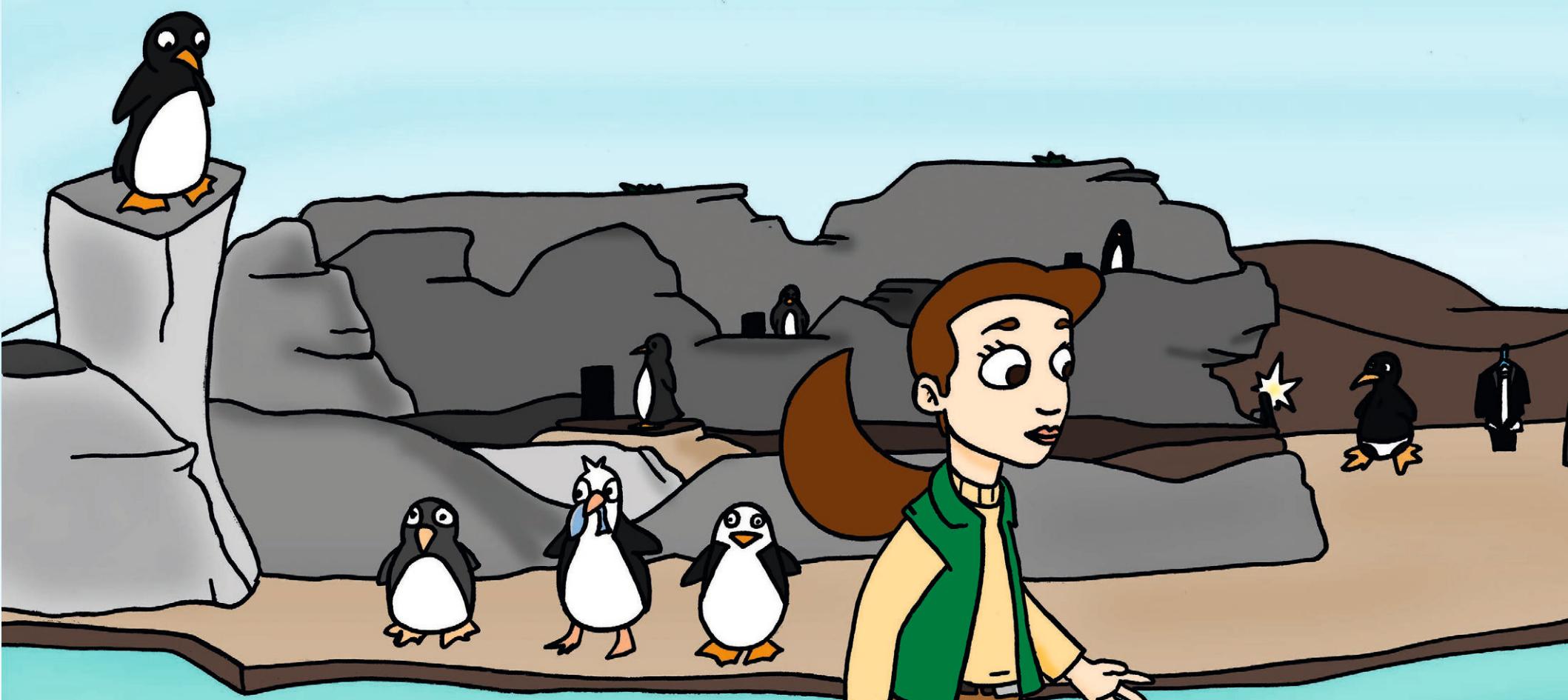
Be to, Greta pamiršo prieš tai atsiklausti savo tėvų. Be mamos ir tėčio leidimo ji negali pirkti jokių pliušinių žaislų.

Direktorė Elza paaiškina žirafai Gretai, kad ji turi būti atidesnė: „Žaidimuose yra daugybė mygtukų, kuriuos paspaudus žadama padovanoti žaislų arba kitų daiktų, todėl turi būti ypač atsargi!“

Direktorė Elza paglosto Gretai skruostą.

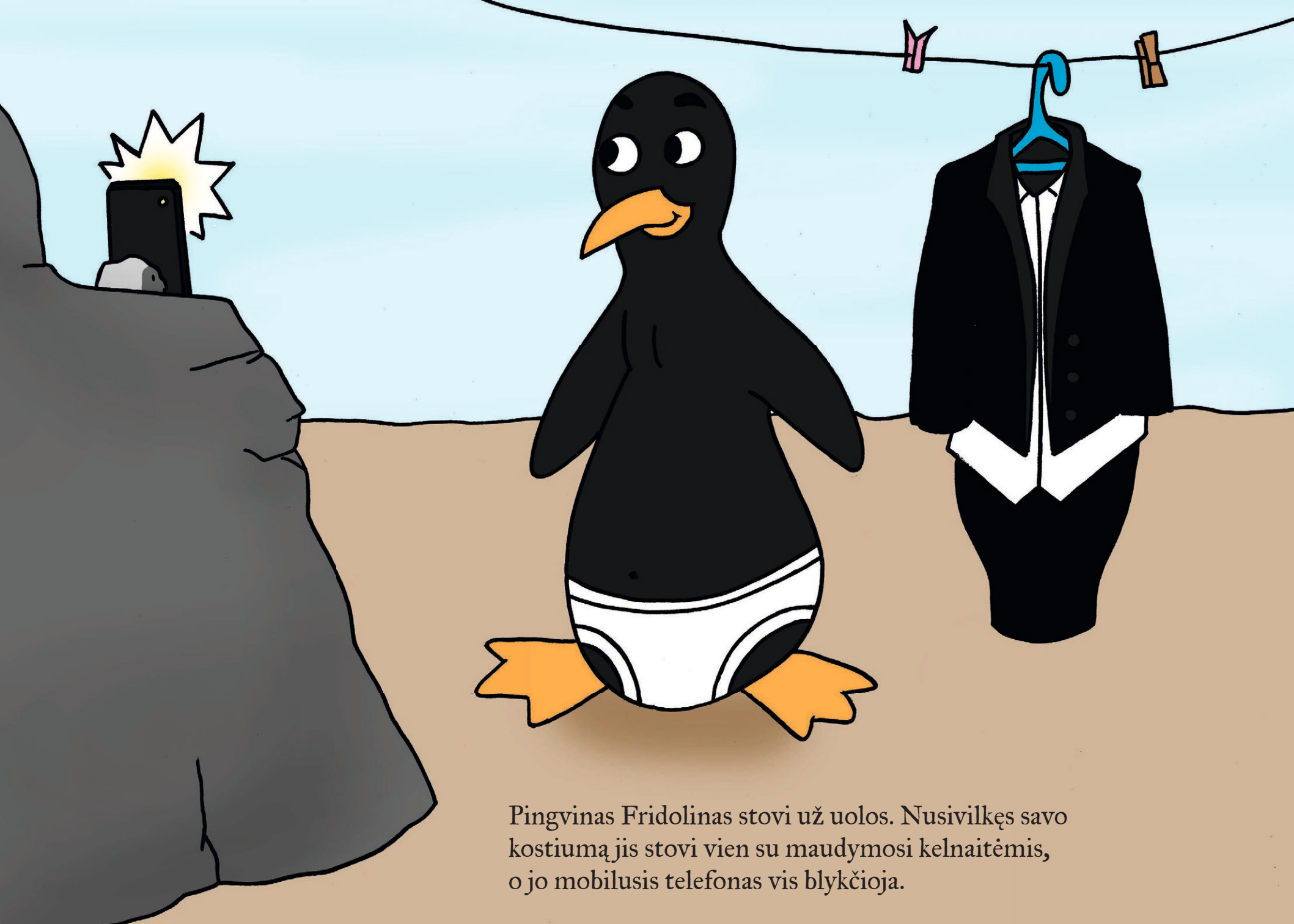

„Kaip ir tikrame zoologijos sode, taip ir internete dažniausiai nieko nebūna už dyką! Žinoma, tai nereiškia, kad negali daugiau žaisti – tiesiog ateityje būk atidesnė!“

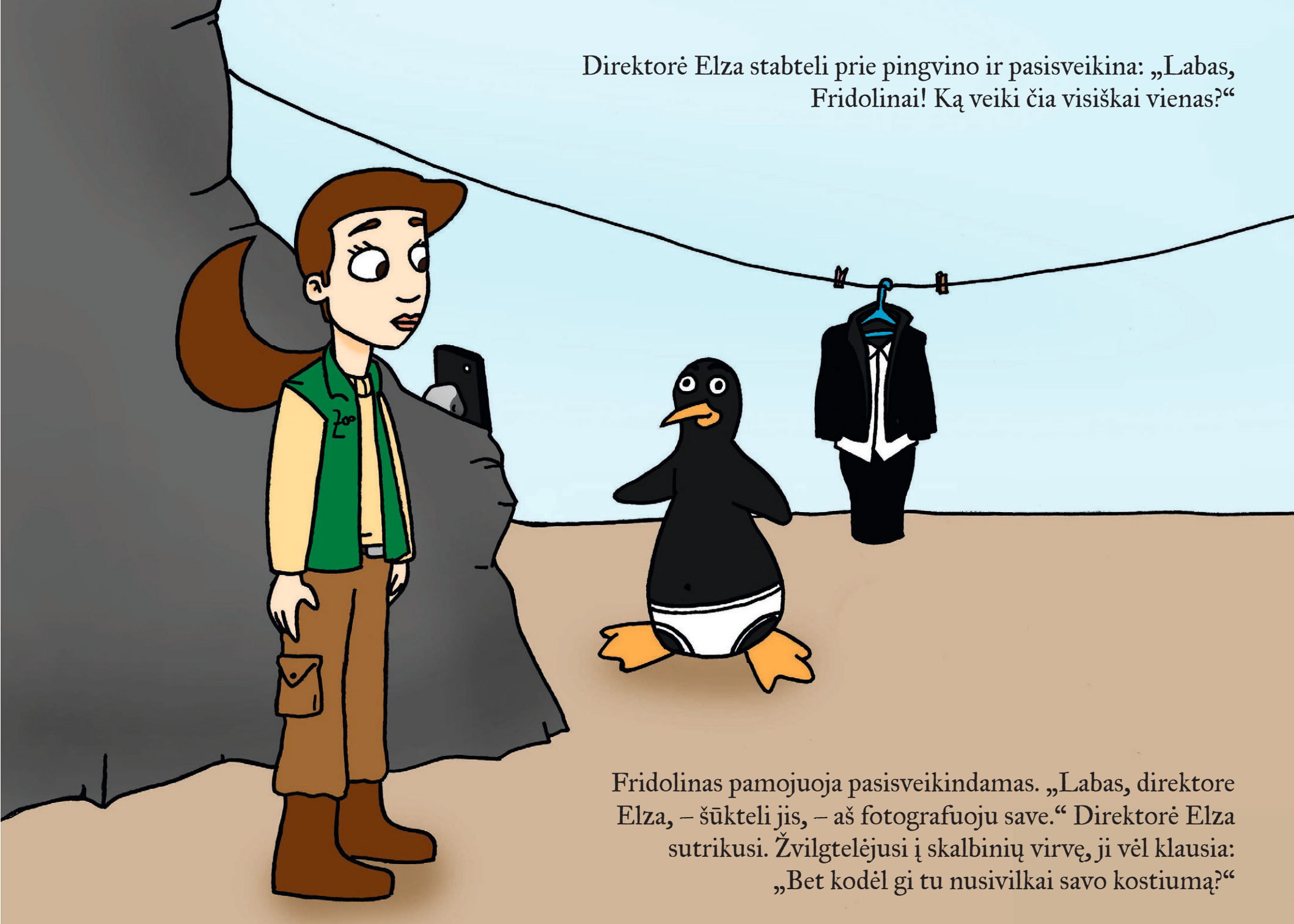
Direktorė Elza patraukia toliau. Jos žygis po zoologijos sodą beveik baigtas. Paskutiniai gyvūnai, kuriuos ji aplanko, yra pingvinai. Savo aptvare jie turi didelį baseiną su ledo lytimis.

Visi pingvinai linksmi žaidžia ir kartu plaukioja baseine arba šokinėja nuo ledo lyčių į vandenį. Tik vienas pingvinas stovi nuošaliau. „Ką jis veikia?“ – susidomi direktorė Elza.

Pingvinas Fridolinas stovi už uolos. Nusivilkęs savo kostiumą jis stovi vien su maudymosi kelnaitėmis, o jo mobilusis telefonas vis blykčioja.

Direktorė Elza stabteli prie pingvino ir pasisveikina: „Labas, Fridolinai! Ką veiki čia visiškai vienas?“

Fridolinas pamojuoja pasisveikindamas. „Labas, direktore Elza, – šūkteli jis, – aš fotografuoju save.“ Direktorė Elza sutrikusi. Žvilgtelėjusi į skalbinių virvę, ji vėl klausia: „Bet kodėl gi tu nusivilkai savo kostiumą?“

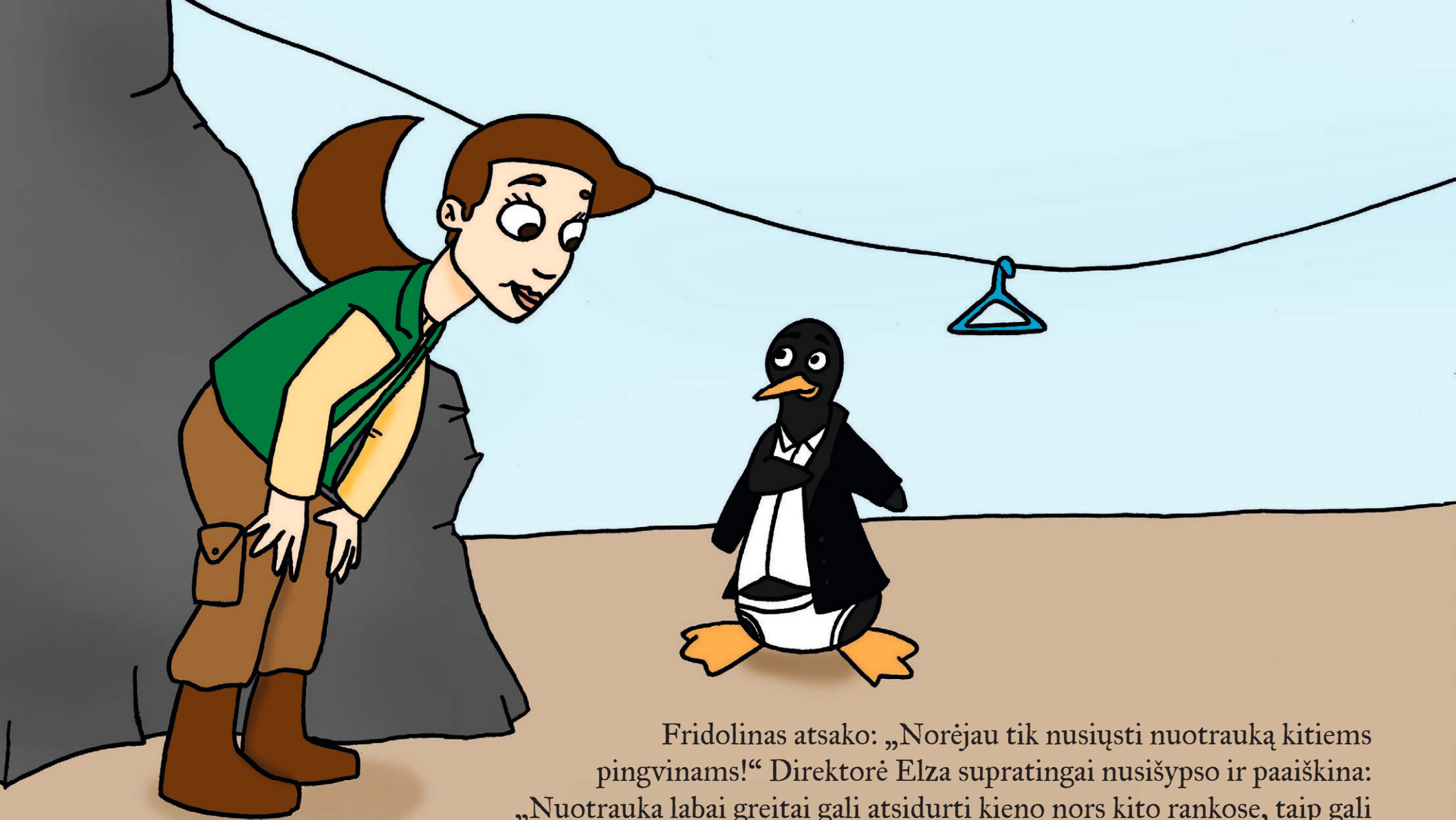
Fridolinas atrodo rimtas: „Nusivilkau savo kostiumą, nes norėjau nufotografuoti savo naująsias maudymosi kelnaites.

Norėčiau nuotrauką nusiųsti kitiems pingvinams.“
Direktorė Elza išsigandusi sušunka: „Fridolinai! Negali siųsti kitiems gyvūnams savo nuotraukos vien tik su maudymosi kelnaitėmis!“

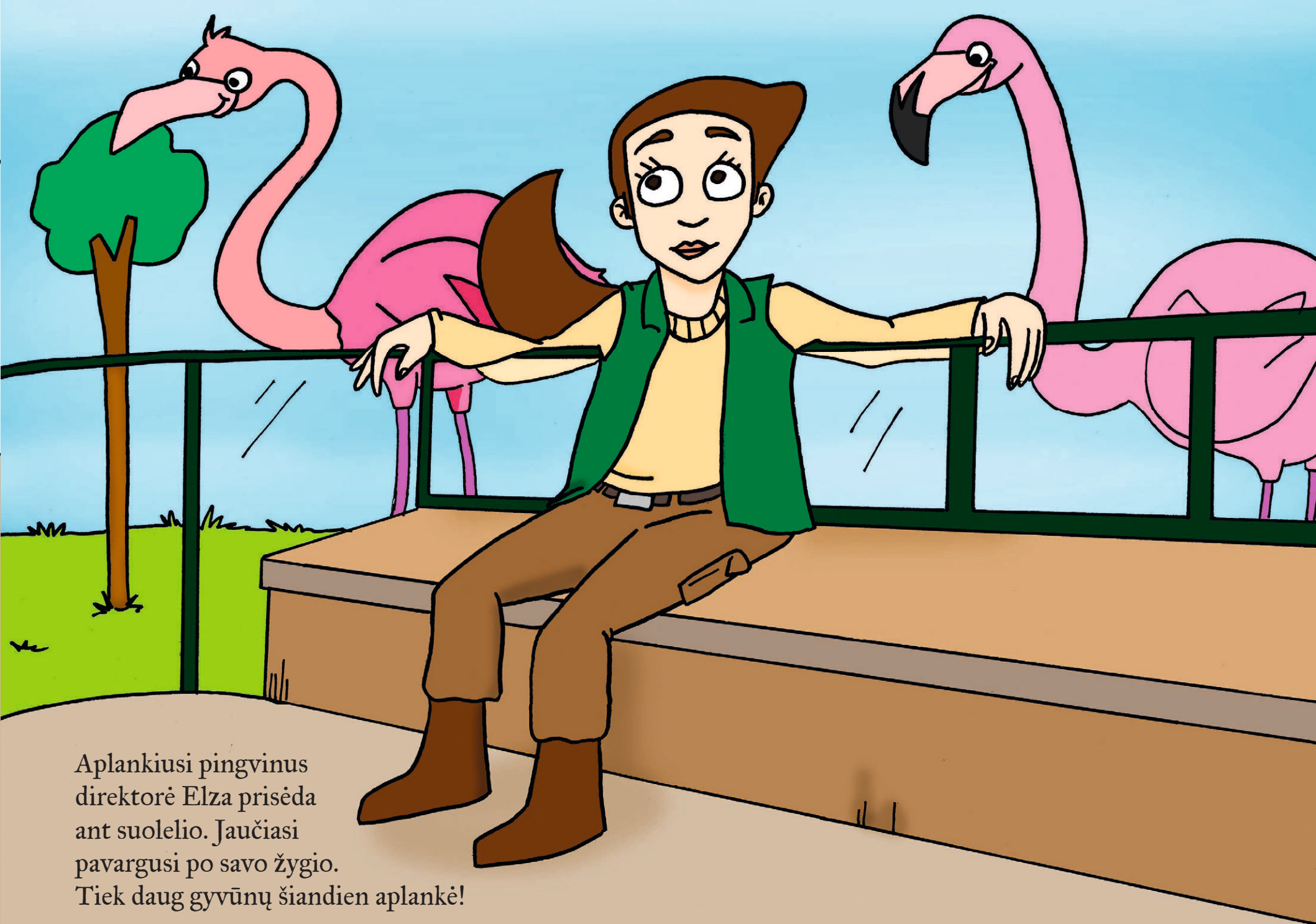
Fridolinas susigėsta. Jis nesitikėjo, kad direktorei Elzai nepatiks jo idėja. Pingvinas jaučiasi sutrikęs. „Kodėl tau nepatinka mano idėja?“ – paklausia jis droviai.

Direktorė Elza jam paaiškina, kas gali nutikti su nuotraukomis: „Negali internetu siųsti savo nuotraukų su maudymosi kelnaitėmis. Niekada negali žinoti, kur tavo nuotraukos pateks!“

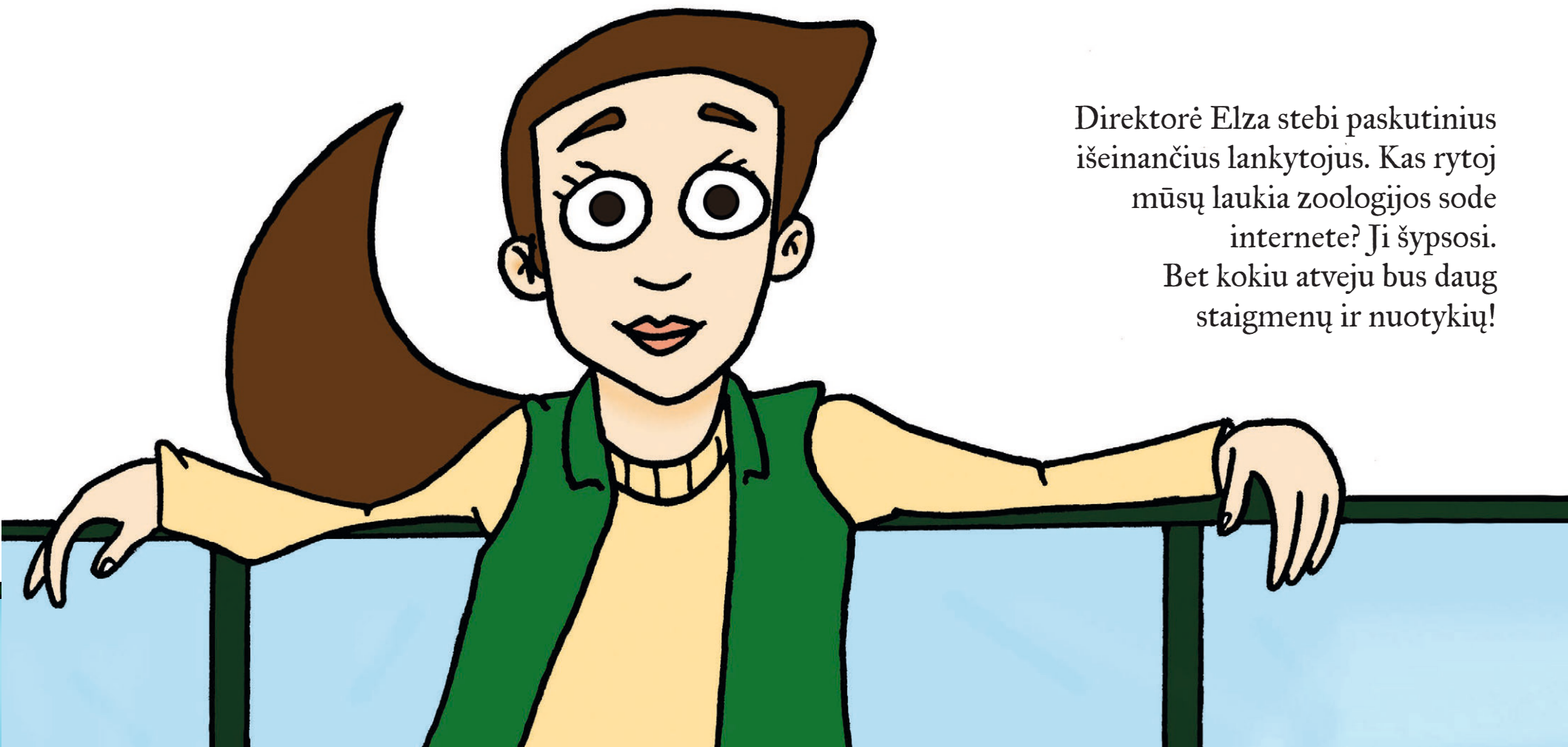
Fridolinas atsako: „Norėjau tik nusiųsti nuotrauką kitiems pingvinams!“ Direktorė Elza supratingai nusišypso ir paaiškina: „Nuotrauka labai greitai gali atsidurti kieno nors kito rankose, taip gali nutikti lengviau, nei tu manai. Pakaktų, jei kitas gyvūnas persiųstų nuotrauką hienoms, kurios gali pasielgti niekšingai. Nuotrauką gali pamatyti ir kiti gyvūnai, kuriems ji net nebuvo skirta.“ Dabar pingvinas Fridolinas viską suprato: „Internetas didžiulis, negaliu žinoti, ką kiti gyvūnai sugalvos daryti su mano nuotrauka. Teisingai?“ Direktorė Elza pritariamai linkteli ir mirkteli Fridolinui.

Aplankiusi pingvinus
direktorė Elza prisėda
ant suolo. Jaučiasi
pavargusi po savo žygio.
Tiek daug gyvūnų šiandien aplankė!

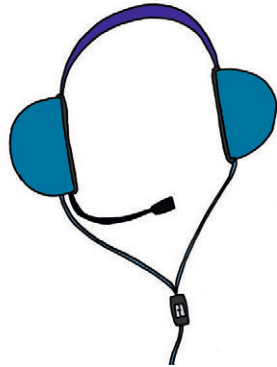

Zoologijos sodas internete yra neįprastas sodas, tačiau internetas, mobilieji telefonai ir kompiuteriai visada kelia iššūkių. „Svarbiausia, kad visi gyvūnai sulauktų pagalbos“, – pagalvoja patenkinta.

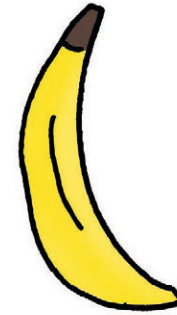
Direktorė Elza stebi paskutinius
išeinančius lankytojus. Kas rytoj
mūsų laukia zoologijos sode
internete? Ji šypsosi.
Bet kokiu atveju bus daug
staigmenų ir nuotykių!

PABAIGA

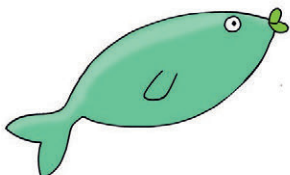
Achmed Abdel-Salam, B. A.

Laisvai samdomas scenaristas, režisierius ir aktorius. Achmedas Abdelis Salamas gimė 1983 m. Vienoje. Dar vaikystėje atrado savo aistrą kurti pasakojimus. Pirmieji scenarijai, kuriuos jis pats nufilmavo, galiausiai 2010 m. pastūmėjo jį rinktis studijas Vienos kino akademijoje. Šiuo metu Achmedas siekia knygos ir dramaturgijos magistro laipsnio. 2013 m. jam buvo įteikta Karlo Mayerio premija, o 2014 m. paskirta „Literar Mechana“ metinė stipendija. 2017 m. Tokijo fondas jam skyrė Jaunųjų lyderių draugijos stipendiją. Šiuo metu Achmedas dirba prie kelių kino projektų.

Filologijos magistrė Daniela Drobna

Daniela Drobna gimė 1988 m. Bratislavoje, o nuo 1991 m. gyvena Vienoje. Vienos universitete ji yra baigusi vokiečių kalbos ir komunikacijos studijas, kurių metu daug dėmesio skyrė žiniasklaidos priemonėms ir skaitmeninei žiniasklaidai. Danielai už literatūrinę kūrybą daugybę kartų buvo skirtos stipendijos ir literatūrinės premijos. Pavyzdžiui, už debiutinį romaną ji gavo Kultūros ministerijos literatūrinę stipendiją. Naujausias apdovanojimas – Federalinės kanceliarijos skirta Miros Lobe vaikų ir jaunimo literatūros stipendija bei Austrijos scenarijų forumo apdovanojimas. Nuo 2018 m. ji taip pat dirba dėstytoja Taikomosios dailės universiteto Kalbų meno institute. Jos naujajį romaną „Kai bažnyčia kirto upę“ (vok. „Als die Kirche den Fluss überquerte“) 2018 m. išleido leidykla „Piper“. Didį daugybę metų dirba IT srityje. www.dididrobna.com

Kontaktai ir informacija apie leidinį

Zoologijos sodas internete

Autorė Daniela Drobna

Iliustratorius Achmed Abdel Salam

Išvertė ir redagavo UAB „Metropolio vertimai“

Leidinio savininkas ir leidėjas „ISPA – Internet Service Providers Austria“

Austrijos interneto operatorių sąjunga

Währinger g. 3-18,

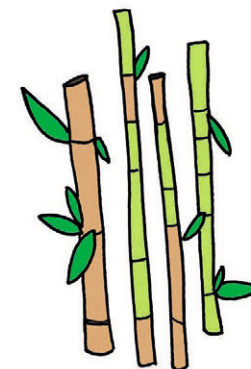
1090 Viena

1 leidimas, 2020 m., Viena

ISBN 978-3-9504613-4-3

Finansavo Europos Sąjunga pagal programą „Saugesnis internetas“

www.ispa.at/kinderbuch

Leidinio vertimas parengtas Nacionalinės švietimo agentūros koordinuojamo projekto „Saugesnis internetas“ ir Europos Sąjungos Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP) lėšomis.

**draugiškas
internetas**

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

**Bendrai finansuojama naudojantis Europos
Sąjungos Europos infrastruktūros tinklų priemone**

„ISPA – Internet Service Providers Austria“

Kaip pagrindinė interneto pramonės organizacija ISPA atstovauja internetu daugiau kaip 200 įvairių sričių narių, o nuo 1997 m. savo veikla prisideda prie interneto tobulinimo Austrijoje. Naudojimąsi internetu ISPA laiko neatsiejama kultūros dalimi ir prisiima su tuo susijusią sociopolitinę atsakomybę. Pavyzdžiui, internete naudojama ISPA įkurta „Stopline“ pranešimo apie neteisėtą turinį linija, taip pat veikia pranešimų punktas, padedantis kovoti su vaikų pornografija bei nacionalsocializmu.

Vykdydama Europos Komisijos projektą „Saugesnis internetas“, ji kuria ir rengia daugybę informacinių išteklių, kurie skirti ugdyti vaikų ir jaunimo naudojimosi žiniasklaida įgūdžius ir taip užtikrinti saugų ir atsakingą elgesį internete. Pavyzdžiui, iki 2015 m. pabaigos daugiau kaip 100 000 ISPA leidinio „Saugesnis interneto naudojimas“ egzempliorių išdalyta mokykloms, universitetams, mokytojams, tėvams ir kitiems suinteresuotiesiems vartotojams. Visus nemokamus ISPA patarimus galima rasti tinklalapyje www.ispa.at/broschueren.

Daugiau apie saugų elgesį internete skaitykite tinklalapyje www.saferinternet.at.

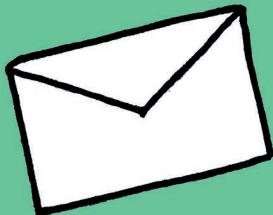
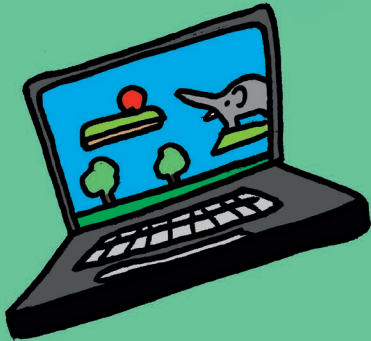
Saferinternet.at
Das Internet sicher nutzen!

SAUGESNIS
INTERNETAS

WWW.

BELAIDIS
INTERNETAS

Zoologijos sodas internete – tai išties neįprastas sodas. Šiame zoologijos sode internetu naudojasi ne tik direktorė Elza, bet ir jos augintiniai. Išmanieji telefonai, planšetės ar nešiojamieji kompiuteriai yra zoologijos sodo kasdienybė. Kasdien vaikštinėdama po zoologijos sodą direktorė Elza supranta, kad internetas ir bendravimo priemonės kelia daug iššūkių. Ar ji gali padėti visiems gyvūnams?

Galima gauti ir el. knygą!

www.ispa.at/kinderbuch

Kartu su patarimais apie žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumo ugdymą!

ISBN-Nr.: 978-3-9504613-4-3

